

Megjelenik naponta reggel.
Szerkesztőség: kiadóhivatal
és nyomda: Bul. Reg. Ferdinánd
(József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151 Sürgönycim:
Közlöny, Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
kiadása és rotációs nyomása

ARADI KÖZLÖNY

Felfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
több. :: Egyes szám 5 Lej.
vasárnap 6 Lej. :: (Bucu-
restiben 50 bani felár)
Hirdetések tarifa szerint. ::

KLV. évfolyam, 30. szám. * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Péntek, 1930. február hó 7.

Nikolits Döme ma délben öngyilkos lett.

Méltányos adókövetést ígér a pénzügyminiszter.

Madgearu utasította az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy az adókövetésnél megértő és jóindulatu álláspontot foglaljon el. — „Figyelemmel kell lenni a felek érdekeire.” — Mindenkit tényleges jövedelme alapján adóztatnak meg.

Vasárnap adóügyi értekezlet lesz az aradi pénzügyigazgatóságon, ahol instruálják a tisztviselőket.

(Arad, február 6.) Az egész ország megmozdult az új adótörvényekkel szemben. Az a kíméletlen adópolitika, ami az elmúlt esztendő jellemzője, mindenkit megmozdított. Kamarák, kereskedelmi testületek, iparosok, szabadfoglalkozásukra küldözgették az egyik memorandumot a másik után, kimutatva azt, hogy a mai nehéz gazdasági helyzetben képtelenek az adófizetők elviselni azokat az adóterheket, amiket az elmúlt évben rájuk róttak. Rámutattak arra, hogy ezzel a kíméletlen adópolitikával kiszorítják a gazdasági élethől azt a kis levegőt is, amit még a gazdasági krízis benne hagyott. Ennek a tiltakozásnak hangja úgy látszik eljutott a pénzügyminiszter fülébe is, mert ma délután feltűnésteltető rendelet érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz a pénzügyminiszteriumból. Február 15-én megkezdődik a munkájukat Aradon és Aradmegyében az adókövető bizottságok és ebből az alkalomból a miniszter részletes utasításokat adott a pénzügyigazgatóságnak, hogy miképpen járjanak el az adófizető polgárokkal szemben. Az eddigi szigorú ukázokkal szemben ennek a rendeletnek a hangja igen enyhe és

utasítja a pénzügyigazgatóságokat, hogy az adókövetéseknél megértő és jóindulatu vizsgálat után állapítsák meg az egyes adófizetők adóit.

A rendelet azt hangoztatja, hogy az adókövetéseknél nemcsak azt kell tekintetbe venni, hogy a kincstár mennyel több pénzt kapjon, hanem figyelemmel kell lenni a felek érdekeire is és azokat meg kell védeni. A kisiparosoknál különösen tekintettel kell lenni azoknak teherbíróképességére és nem szabad őket nyomasztó adóval terhelni.

Rámutat ezután a rendelet, amit Madgearu miniszter személyesen írt alá, arra, hogy a múltban igen sok esetben igazságtalanok voltak az adókövetések. Nagyjövedelmű emberek, kik feltűnően költséges életmódot folytatnak, aránylag alig fizetnek valami adót és ugyanakkor olyan polgárok, kiknek nehéz helyzete köztudomású, aránytalanul magas kulcs szerint voltak megadóztatva. Ennek a jövőben meg kell szűnni és mindenkinél az adót teherbíróképességéhez mérten kell megállapítani. Nem szabad előfordulnia annak, hogy valaki többet fizessen, mint amennyit elbírná, de annak sem, hogy kevesebbet fizessen, mint amennyit fizetnie kellene.

Kimondja kategorikusan a rendelet, hogy a nagycégek és részvénytársaságok adóját feltétlenül a mérleg, valamint a veszteségnyereség számla alapján kell megállapítani. A miniszterium által kiküldött könyvszakértő felkérte ezeket az aktákat és azután írásban teszi meg előterjesztését és a kincstári megbízott ezeknek alapján szabja ki az adót. A részvénytársaságok adómegállapításánál a kincstári megbízottat a miniszterium nevezi ki és ennek is könyvszakértőnek, inspektornak kell lenni.

A rendelet szerint azokkal a pénzügyi tisztviselőkkel szemben, akik ezeket az utasításokat

nem tartják be, a legszigoribban fognak eljárni és a vétkező tisztviselőket haladéktalanul elbocsátják.

A pénzügyminiszter leiratában annak a reményének ad kifejezést, hogy a kereskedelmi és iparkamarák ki fogják küldeni az adókövető bizottságba delegátusait és ezek nagyban segítségére lesznek a bizottságnak az adó igazságos megállapításánál.

A szabadfoglalkozást űző adófizetők ügyében is igazságos és méltányos elbánást ír elő rendeletében a miniszter és utasítja a pénzügyigazgatóságot, hogy

Az aradmegyei választások mérlege.

A magyarság fegyelmegyetten vonult fel a paktumos lista mellett. — A liberális pártnak 1034 szavazata hiányzott a husz százalék elnyeréséhez. — A megyei állandó választmányának egy magyar tagja lesz. — „Minden község olyan tanácsot választ magának, amelyet akar”.

Barabás Béla dr. nyilatkozata.

A liberális párt jelentős eredményeket ért el a Regátban

(Arad, február 6.) Ma délelőtt összeült az aradi megyei prefekturán a tegnapi megyei választások pontos statisztikáját, amely szerint Aradmegyében összesen leadtak 84.970 szavazatot, amiből a paktumos lista 64.485 szavazatot, a liberális lista pedig 15.960 szavazatot kapott. Megszámolták 4525 szavazatot. Megállapították, hogy a liberális pártnak, ahhoz, hogy 20 százalékot kapjon, 16.994 szavazatot kellett volna kapnia és így 1034 szavazattal maradt el. Az eredményről Marsieu Justin dr. megyei prefektus még az éjszaka folyamán táviratilag értesítette a kormányt, míg ma délelőtt Pop C. István kamarai elnök telefonon mondta be a pontos eredményt. Maniu Gyula miniszterelnöknek, aki megelégedését és köszönetét fejezte ki.

Ma délelőtt beszélgetést folytattunk Marsieu Justin dr. megyei prefektussal, aki a következőket jelentette ki:

— Meg vagyok elégedve az elért eredménnyel és ugyancsak megelégedéssel nyilatkozhatom a megyei magyarság fegyelmegyetten magatartásáról. A választási eredményből megállapítható, hogy a magyarság hiven teljesítette a paktumos lista iránti kötelességét. Ezért a magyar lapok útján fejezem ki a magyarságnak köszönetemet. Ezt a győzelmet különben vártam is. Meg kell állapítani azt is, hogy sehol a legkisebb rendzavarás nem történt. Csendőrséget látni sem lehetett, míg a katonai karhatalmi osztagok a községek szélén pihentek egész nap, gúlába tett fegyverrel. Sehol nem volt szükség a karhatalomra.

— Prefektus ur, mikor alakul meg az új megyei tanács?

mindenkit tényleges jövedelme alapján adóztatasson meg és ne forduljon itt is elő, hogy egyesek aránytalanul nagyobb adót fizessenek, mint más hasonló szakmához tartozó adófizetők, mint ahogy eddig a múltban történt.

A rendelet végén még egyszer felhívja az adókövető bizottságok figyelmét a kisiparosokra, mert magasabb állami szempontok követelik meg, hogy ne legyenek túlságosan megterhelve és így elrendeli, hogy velük szemben a legmesszebbmenő jóindulatot és megértést tanúsítsák.

Vasárnap az adókövetések ügyében értekezlet lesz az aradi pénzügyigazgatóságon, amelyen részt vesznek az összes ellenőrök és perceptorok, kiket Taranu aradkerületi pénzügyi vezérinspektor és Caba Gyula pénzügyigazgató fognak utasításokkal ellátni. A meghívók a vasárnapi értekezletre már elmentek.

Érdeklődésünkre a pénzügyigazgatóságon kijelentették, hogy minden tekintetben alkalmazkodni fognak a ma érkezett rendelethez és az ezévi adókövetéseknél a bizottságot a méltányosság és a megértés szelleme fogja vezetni.

— Ha nem lesz kontesztáció — válaszolta Marsieu dr. — úgy a tanács alakuló ülését február 16—20-ika között tartja meg. Pop C. István kamarai elnök elnöklelte alatt. Az állandó választmányba egy magyar — valószínűleg Darányi János — egy német és két román tanácsag kerül be. A személyekre nézve még nem történt döntés. Az alakuló ülésen választják meg a bizottság elnökét is, aki az alispáni teendőket látja el.

— Rövidesen, az előre meghatározott sorrendben február 8-ika és március 4-ike között sor kerül a községi tanácsok megválasztására. Ebbe bele nem avatkozunk. Minden község úgy kormányozza magát, ahogyan jónak látja. Előreláthatólag 10—15 község lesz Aradmegyében, ahol magyar lesz a bíró és a községi tanács, így Feketegyarmaton, Simonyifalván, Szentpálon, Magyarperegen és több más községben. Ahol a lakosság zöme német, ott a község vezetősége német lesz. Van olyan község, ahol megegyeztek közös listában, van ahol három-négy listát állítottak. Majd elintézik ezt maguk között, minden község olyan tanácsot fog választani, amelyet akar.

Felkerestük dr. Barabás Bélát, az aradi Magyar Párt elnökét, aki az aradmegyei magyarságnak a választásokon tanúsított magatartásáról a következőket mondotta:

— Az aradi Magyar Párt vezetősége a legnagyobb megelégedéssel állapította meg, hogy Aradmegye magyarsága zárt, megbontathatatlan sorokban vonult fel, hogy arra a listára szavazzon, amelyen a Magyar Párt jelöltjei szerepelnek. Minden olyan kísérlet, amely a magyarság megbontására törekedett, csődöt vallott, az öntudatos magyar tömegek közö konkolty hünteni nem lehetett. Hűségesen, magyarhoz méltóan viselkedett a megye magyarsága, amely bebizonyította, hogy olyan tényező, amellyel számolni kell.

A választás országos eredménye.

A kormánypárt az országban győzelmet aratott és a bucaresti-i lapok hasábjain keresztül foglalkoznak a választásokkal kapcsolatos eseményekkel. Az ellenzéki lapok terrort emlegetnek s főképen a Viitorul, a liberális párt hivatalos lapja sorakoztatja fel a vádakokat. A lap szerint a szavazólapokat nem osztották ki rendben, ezer és ezer liberális szavazó nem kapta meg igazolványát és más helyen pedig a csendőrök és voinicok terrorját emlegeti. Ezzel szemben a kormánypárti és a kormányhoz közel álló lapok azt hangsúlyozzák, hogy sehol sem volt terror és mindenki szabadon nyilváníthatta akaratát. A kormány ezt hivatalos kommunikéban is megállapítja és egyszerűsített cáfolja a Viitorul ama közlését, mely szerint a kormány elrendelte, hogy a fővárosba érkező táviratokat cenzurázzák. A megyei választások eredményeit, valamint az azzal kapcsolatos eseményeket alábbi tudósításunk ismereti:

Bucurestiből jelentik: A választások az egész országban a legnagyobb rendben folytak le. Mindössze három helyen történt súlyosabb incidensek. Barladban, ahol a választásnak két halottja van, a legszigorúbb vizsgálat indult meg és a legerélyesebben fogják

eljárni azok ellen, akik megölték a két kormánypárti választót. A választások eredményei egyébként a következők:

Erdélyben és a Bánátban a kormány 560.584, a liberálisok pedig 135.075 szavazatot kaptak 19 megyében.

A régi királyságban és a Dobrudzsában 460.092 szavazatot kapott a kormány, a liberálisok 212.282 szavazatával szemben.

Besszarábiában 288.200 a kormánypárti és 61.197 a liberális szavazatok száma.

Bukovinában kormánypárti 87.777, liberális szavazat pedig 25.890 volt.

Összesen tehát 1 millió 406.452 kormánypárti szavazat volt. 435.467 liberálisokkal szemben. 18 megyéből azonban hiányoznak még az adatok.

A kormánypárttal csak a liberálisok tudták felvenni a harcot, kik különösen a regátban igen szép helyi sikereket értek el és meglehetősen előretöréssel tették bizonyosságot. Erdélyben azonban a liberálisok gyenge eredményt értek el. Az averescanusok teljesen megsemmisültek.

Az aradi Magyar Párt önálló listával megy a községi választásba.

Az elnöki tanács mai ülése tárgyalta Marsieu Justin dr. prefektus újabb ajánlatát. — A tanács nem tartja szükségesnek az intézőbizottság összehívását, mert a prefektus ajánlata nem tartalmaz lényeges módosítást. — A Magyar Párt kommunikéje.

(Arad, február 6.) A megyei választások befejezésével a figyelem ismét a községi választások felé terelődött, amelyek Aradon március 16-án zajlanak le. A Magyar Párt megbízottjai ma újra felvették a kontaktust Marsieu Justin dr. megyei prefektussal és folytatták a tárgyalásokat a paktum, illetve a pártközi lista ügyében. Ma délután fél öt órakor Parecz Béla dr. képviselő és Velcssov Géza dr. helyettes interimár-bizottsági

elnök, a Magyar Párt elnöki tanácsának tagjai felkeresték a prefektust, akivel több, mint egy óráig keresztül folytattak tárgyalásokat. Marsieu dr. a megbeszélések folyamán, kijelentette, hogy a békés megegyezés érdekében hajlandó újabb engedményeket tenni, majd ismertette új ajánlatát. A megbeszélés után a Magyar Párt megbízottjai a pártirodába mentek, ahol este hét órakor Barabás Béla dr. elnöke alatt elnöki tanácsai ülést tartottak.

Égszinkék kisfiu.

Irtó: DEBRECZENI JÖZSEF.

Didergő kisfiu az uccsárfkon. Az arca égyszínű, a kezefeje égyszínű, a szeme égyszínű. Legfeljebb kilenc vagy tíz telet látott. Szegény fiuka minden tél, amit látott szegényesebb, kopárabb, vigasztalanabb volt. A tavalyelőtti szebb mint a tavalyi és a tavalyi szebb mint az idei. Fogó számtani haladvány.

Ol a bezárt bolt küszöbén, keskenysikó hátát kivéve a rozsdás redőnynek s a szemé fardhatatlanul köröz végig az uccán, amelyet most vonulnak be a déli vonattal érkezett vidékiek. Egyik-másik csomaggal lelkendezik a városháza felé, hűg a sietségtől, biztosan éhes is és törődött a vasutazástól. Hopp! Ez a kisfiu esete.

Felkel, lepöröli a foszlott nadrágszárakat és mintha a horult, kedvetlen égből pottyant volna le hirtelen, a csomagos idegen előtt terem:

— Kezitesókolom!

— Szervusz — mondja meglepetten, de fölöttébb gyanútlanul a kövérkés néni. A néni irdatlan kosarat szorongat a kezében, a vállán batyu illeg és még a szoknyaszekkebe is jut egy-két kisebb csomag.

A kisfiu tisztességtudó és mindenekfelett diplomata. Nem hamarkodja el a dolgot. A tisztelt kezesókolommal megnyerte a vidéki bizalmát, hogy úgy mondjuk kedvező atmoszférát teremtett az elkövetkező tárgyalások számára. Vidékiné megáll egy pillanatra és végignézi a szeilős, vézna kisfiut. Annyira meglepődik, hogy az első pillanatban nem tudja, vajon nem valamelyik rokongyerek köszöntött-e rá. Még mindig gyanútlan. Áll és nézi a kisfiut, aki látva, hogy a helyzet pszichológiailag megrézt a cselekvésre, hirtelen

lábujjhegyre ágaskodik és irgalmatlan bögsben tör ki.

— Jajajajaj... — zokogja. A hangja tremolázik, majd lendületre kap és beszárnyalja az uccát.

Csomag néni úgy megijed, hogy azt sem tudja, hogy melyik batyuját rakja le először. Letérdel a kisfiu mellé, megsimogatja a haját és mélyről jövő részvétellel kérdi:

— Mi az, flacsókám? Szent Isten! Mi bajod? Jézusmáriaszentjózsef büntött valaki? Rendőr, rendőr...

Kisfiu zokog rendületlenül.

— Na kicsikém... mondd meg ki büntött... no mondd meg a néninek.

És harciasan néz körül, mintha az egész világgal szembe akarna szállni a sohseátott, didergő kis idegenért.

A tarka zsebkendő elbulik a lyukas zsebek feneketlen mélyén.

Kisfiu szepeg:

— Megvert apám, szíjjal... részeg volt. Anyámat is ütötte... egész éjjel Ivott... hühühü...

Ismét zokog. De esendesebben, mondhatni diszkrétébben, mint az imént. A kisfiu most már nem a karzatnak játszik, hanem kizárólag Csomag-néninek, aki várakozáson felül jó mértéknek bizonyul és fillig meg van hatva.

Simogatja a kisfiu zilált fejét gépies szeretettel és jószággal, amely szinte kiszikrázik árkos-bokros ujjai hegyén.

— Szegényke... szegényke...

Azután hozzáteszi:

— Milyen az élet, Szent Isten, micsoda dolgok vannak a világon.

És a maga békés, nyugodt otthonára, dolgos férjére, lányára gondol, aki talán már szépen keres a varrodában és kelengyére gyűjti a pénzt.

Aspirin

tabletta
fájdalmak
ellen!

Figyeljen
"BAYER" kereszttel

Aspirin
egyedülálló
a világon!

A megbeszélésről a Magyar Párt az alábbi kommunikékat adta ki:

Az aradi Magyar Párt elnöki tanácsa ma délutáni ülésében tárgyalás alá vette dr. Marsieu Justin megyei prefektus újabb ajánlatát a községi választásra való megegyezés ügyében. Dr. Parecz Béla képviselő és dr. Velcssov Géza helyettes interimár-bizottsági elnök, az elnöki tanács tagjai számoltak be az értekezletnek a prefektussal folytatott megbeszélésekről, amelyeket részletesen a lapok már ismertettek.

Az elnöki tanács úgy találta, hogy a prefektus újabb ajánlata nem tartalmaz olyan lényeges módosítást az előbbi — a párt intézőbizottsága által már letárgyalt — ajánlattal szemben, hogy a pártvezetőségnek az intézőbizottságot újabb állásfoglalás céljából össze kellene hívni.

Az elnöki tanács a szocialista párttal megkezdett tárgyalások folytatására két tagját küldte ki. Az ülés további folyamán jelölési kérdésekkel foglalkoztak.

— Betiltották a Hotel Imperial temesvári műkedvelő előadását. Temesvárról jelentik: A temesvári műkedvelők elő akarták adni Biró Lajos, az ismert magyar író híres színművét, a Hotel Imperialt. A darabban fellépett volna Dadányi György, a temesvári Magyar Párt elnöke, akiről Biró tulajdonképpen a színmű Almássy főhadnagyát mintázta. A belügyminisztérium most az előadás megtartását megtiltotta.

A szoknyaszekkeből előkapirgálja a piros bugyellárust és 20 lejt szed ki belőle.

— Nesze fiaeskám. A tied. Vegyél rajta kenyeret.

A kisfiu tiltakozva emeli égnek karjait.

— Kezitesókolom, nem fogadom el. Nem vagyok koldus.

A néni csodálkozik:

— Nem kell a pénz? Hát mit akarsz?

— A csomagot... Elviszem 40 lejért a csomagot. Látom, úgyis fáradtnak tetszik lenni.

A néni gyanútlan és meghatott. Visszarakja az ércpénzeket és két huszlejest vesz elő.

— Nesze. A csomagot azt magam is el tudom vinni. Nem megyek messzire.

Kisfiu fülönragadja a két huszlejest és rutinos mozdulattal a kabátja hajtókájába rejti. Csomag néni sóhajta rugaszkodik neki a batyuknak és rövid pár pillanat múlva eltűnik a városháza mögött.

Ebben a pillanatban az egyik kapualjából kilép a második kisfiu. Cimbora.

— Na? — érdeklődik.

— Negyven — válaszolja a barátja röviden, de vidáman.

— Mi megy a moziban?

— Ojaj Főns.

— Jó lehet!

— Biztos.

— Beváltol?

— Ha megadod.

A második kisfiu szolgálathészen meglátja kilencenfokos szögben.

— Így görbüllek meg.

— Rendbicsek.

Megindulnak gyönyörű egyetértésben. A kezükfeje még mindig kék, az arcuk még mindig lila, de azért örülnek. Első kisfiu röptében elkap egy elhajtott cigarettacsutkát és tovább szívja.

Delet barangoznak.

Nikolits Döme ma délben szívenszurta magát.

Arad legrégibb ügyvédjének megrendítő öngyilkossága. — A 80 éves Nikolits Döme kedélyének egy borus pillanatában eldobta magát az életet. — Tragédia a radnai uriházban. Felesége nagy beteg lett a katasztrófa láttára. — A közismert öregurat anyagi gondok gyötörték.

Felesége nagybeteg lett a katasztrófa láttára.

(Arad, február 6.) Milyen megrázó és kétségbeesítő elkeseredés adhat erőt egy nyolcvan esztendősen öreg embernek ahhoz, hogy remegő kezével marokra szorítson egy tört és három halálos szurással véget vessen életének? **Nikolits Döme öngyilkos lett.** A mélyen lesújtó tragédia híre egy pillanatra megdermesztő idegeinket, megdöbbenést szivünknek és hihetetlennek, elképzelhetetlennek tartjuk ezt a véres drámát. A bohémlelkű és jókedélyű, örök-fiatal Nikolits Döme három törzsúrassal olvágta egy tartalmas, szép és értékes élet fonálát; megölte magát. Miért? ... Ki tud erre a rejtélyre választ adni? Mozgalmas és derűs életének olyan sok gyönyörű emléke volt, hogy azok is tartalmassá tehetnék volna a még hátralévő néhány esztendejét. Mégsem tudta kivárni, amíg a halál önmaga akaratából jön érte. Előbe ment. Talán azért, mert megakart mutatni, hogy most is, utóljára, az fog történni, amit ő akar.

Két öregur siránkozik ... Nikolits Dömét radnai házában ma délelőtt meglátogatta régi jó barátja Gagyi Sámuel nyugalmazott középiskolai tanár. A szomorú esős délelőtti hangulat lett urrá a két öreg ur fölött. Beszélgettek. Gagyi Sámuel megrongált egészségéről panaszkodott. Nikolits Döme arról beszélt, hogy milyen nehéz a gazdasági helyzet, milyen gondot okoznak neki a súlyos megélhetési viszonyok és hogy nem tudja eladni a ménesi szőlőjéből kitenvelt borát. Így folyt a szó a két öreg urból. Néha-néha elhallgattak. Kinéztek a szitáló esős, sáros uccára, amelyekre melankólikus homályt borítottak a sziürke fellegek. Ujra megeredt a szó és szomorúan panaszolták el egymás fájdalmát és baját. Közleledett a dél és Gagyi Sámuel meleg kézszorítással bucsuzott el Nikolits Dömétől.

Bent az ebédlőben már megterítették az asztalt és várták, hogy a ház ura elfoglalja helyét az asztalnál. Nikolits Döme nem jött. Felesége benyitott szobájába, hogy ebédre hívja az öreg urat. De amint az íróasztal melletti karosszékre esett pillantása, hátra tántorodott.

A széken Nikolits Döme ült hátra hanyatlott fejjel és a szék alatt lévő szőnyegre lassan szívárgott a vér.

Papírvágó törével ejtette magán a halálos szurásokat.

A feleség támolyogva, félajultán közelített a mozdulatlan test felé és amikor közelébe ért, hangos sikoltással rogyott össze. A cselédek berohantak a szobába. Rémiúten rezzenetek össe a borzalmas látványtól, ami fogadta őket.

Nikolits Döme nyakán, jobb- és baloldalt, hatalmas nyílt seb tátongott. Kabátja kigombolva, inge széthuzva és melléből, a szíve fölött még bugyborékolva ömlött a vér a szék karfájára.

Orvosért rohantak. Alig néhány perc múlva megjelent dr. Villányi Izidor orvos, aki azonnal megállapította, hogy itt nincs segítség. **Nikolits Döme az íróasztalán fekvő papírvágó törével három szurást ejtett magán.** Kettőt a nyakába, egyet a szívébe. Még aig egy fél percig dobogott a megsebesített szív, még meg-megrándult a szenvedő test, aztán elszállt belőle a lélek. **Nikolits Döme meghalt.** Feleségét bevitték szobájába, ahol az orvos segítségével magához térítették. De ez az öntudatra ébredés felébresztette benne a létséget és fájdalmat.

— Mi van az urammal?! — sikoltotta. — Mondják meg mi történt velem?! Senki se mer-te megmondani a valóságot.

Az öngyilkosság híre percek alatt terjedt el Radnán és Lippán. Megrémült embercsoportok siettek a Nikolits-ház elé, hogy megtudják, mi igaz a hírből. Rajongásig szerette mindenki az öreg urat. Kora délutáni órákban már Aradon is tudtak a radnai tragédiáról. A szerkesztőségünkbe egymásután jöttek be az érdeklődők, a telefon szüntelenül szólt.

— Igaz, hogy Nikolits Döme öngyilkos lett? — Igaz...

Mint a futótűz terjedt el a tragédia híre. Nem hitték el a jókedélyű Nikolits Döméről, nem hitték el a nyolcvanéves öregemberről. Most már mindenki hiszi, mindenki tudja. Nikolits Döme holtteste ma már ott fekszik felravatározva a radnai kurián és körülötte síró emberek állanak; bucsuznak a halottól.

A sajtó ügyvédje.

Nikolits Döme 1851-ben született, gimnáziumi tanulmányait Aradon és Kecskeméten, a jogakadémiát pedig Pozsonyban végezte. Ö

melyet 1898-ban adtak elő. A „Leányrablás”-on kívül a „Bányabetyár” című napiótorredéke és Visontay Kálmán gyönyörű rajzaival díszített „Fischer-familia” című korrájza jelent meg könyvekben és jelentős irodalmi sikert aratott.

1920-ban költözött el Aradról Radnára, hogy könyveinek, emlékeinek és kis szőlősgazdaságának szentelje életét. Nikolits Döme ezenkívül még ügyvédi prakszist is folytatott egy ideig Lippán és Radnán. 1925-ben még fiatalos hévvel, el nem lankadt buzgalommal tárgyalt a lippai járásbírószágon.

Nikolits Döme elszakadt Aradtól, de szíve gyakran ide vonzotta. Az *Aradi Közlönynek* évtizedek óta lelkes híve és szorgalmasan dolgozó munkatársa volt. Az *Aradi Közlöny* hátsólapján gyakran olvashattuk érdekes és színes tárcáit, leírásait. Gyakran járt be Aradra, ahol felkereste régi barátait: Csiky Károlyt, Barabás Bélát, akikkel szívesen elbeszélgett a régi jó időről.

A híres Lajos-napok.

A régi jó idők. Amikor Kossuth Lajos nevenapiját a maga nevenapijával ünnepelte meg Pósa Lajos, az elhunyt magyar mesekirály, a ki egyik legjobb barátja volt Nikolits Dömének. Nagy ünnepek voltak ezek Budapesten. Megjelentek a névnapon a művész és íróvilág előkelőségei: Rákosi Viktor, Feszty Árpád, Blaha Lujza, Jászai Mari meg a többiek. Erre a névnapra minden esztendőben Nikolits Döme minden ilyen alkalomkor egy-egy hordó bort küldött a Hegyaljáról. A dús, művészettel megkonstruált hordót, amikor kiürült, visszaküldték és minden évben megismételte ezt a kedves küldeményt.

Azután elment Nikolits Döme Radnára és néha be-be rándult Aradra, hogy találkozzon régi barátjaival. Nemrég megrendezte Aradon a Vén Diákok találkozóját, amelyen tízennégy hasonló kora „vén diák” mutatott a legjobb hangulatban egy éjszakán keresztül. Nikolits Döme szerette az életet és tudott élni. Társaságban csodálták ifju kedélyét és legtöbbet kacagtak azokon a derűs anekdotákon, amelyeket ő mondott el szívesen, érdekesen.

A kacagó jókedv közepette néha-néha, egy pillanatra elszomorodott. De csak egy pillanatig tartott és ismét gyönyörködhetett szíponkázó ötleteiben. Ilyen borus hangulatában a halálra gondolt Nikolits Döme. Amikor négy szem között volt valamelyik barátjával, kedvenc témája volt a halál.

— Meg kell halni — mondotta. — Ez el-len nem tehetünk semmit.

„Barabás Béla mondja el fölöttem a gyászbeszédet.”

1922. január 22-én bekopogtatott dr. Barabás Bélához.

— Kedves Béla — szolt mosolyogva — egy levelet hoztam neked. Én írtam. Nem akartam a postára bízni. Ha elmentem elvasd el.

Dr. Barabás, Nikolits Döme távozása után kinyitotta a levelet, amelyben a többek között ez állott:

„Ha a végzet úgy rendelné, hogy én távozzom el előbb az ölk sorából, (remélem, hogy így lesz) légy szíves egy pár szóval elbucsztatni. Ugy érzem, hogy nem tudnék békében nyugodni a föld alatt, ha Te nem mondanál fölöttem egynéhány szót.”

Dr. Barabás Béla nyomban válaszolt a levélre:

„Leveledet megkaptam — írta. — Ezt a megjegyzést tettem rá kék ceruzával: „Nem megjegyzést tettem rá kék ceruzával „Nem sürgős, ráérünk.” De azért nem hagyom szó nélkül irásodat, amelyben adósodát tettél.

Adósod vagyok és ha a végzet nem intézkedik másképpen, úgy megígérem, hogy husz esztendő múlva elmondom koporsód fölött a gyászbeszédet. De addig ráérünk. Ugyanezt ígérd meg Te is nekem.”

Nikolits Döme, amikor legközelebb találkozott Barabás Bélával, megígérte, hogy a szerződést kölcsönösnek tekinti.

A végzet döntött. Nikolits Döme várja Barabás Bélát, hogy gyászbeszédet mondjon el koporsója fölött. Barabás Béla könnyekig meghatva értesült jó barátjának tragédiájáról.

— Ha egészségem megengedi, elmegyek és elbucszom az én jó öreg barátomtól.

Ezt mondta a fehér haju magyar politikus és a könnyek elfojtották további szavait.

Nikolits Döme holttestét szombaton délután két órakor helyezik örök nyugalomra. Haláláról táviratilag értesítették unokáját Budapesten és összes rokonait. Felesége, aki az előkelő Serbán-családból származik, a súlyos csapástól megtörve, betegesen fekszik radnai lakásán.

Panaít Istrati vallomása a szovjetpokolból.

Részletek a világhírű román író könyvéből. — Halálos ítéletek közigazgatási uton. — Ön-kény, romlottság és jogtalanság. — Egy kommunista író kiábrándulása a szovjetből.

Néhány nap előtt megírta az Aradi Köz-löny, hogy Panaít Istrati, a világhírű román író, akinek kommunista állásfoglalása köz-ismert volt, oroszországi tanulmányjáról családossákkal, meghasonlottan tért vissza és élményeit könyv alakban is megírta. Panaít Istratinak ez a könyve már csak azért is érdekes, mert itt egy olyan kommunista mond véleményt a bolsevik Oroszországról, aki egyébként ma sem tagadja meg hitét és továbbra is kommunistának vallja magát és mégis úgy látja, hogy az orosz bolsevizmus elérkezett az erkölcsi esődhöz.

Panaít Istrati keserű vallomással kezdi könyvét, melyet 16 hónapos oroszországi tartózkodásának benyomásairól írt. Legyőzöttnek vallja magát. Legyőzöttnek pedig azokat tartja, kik életük alkonyán ellentétbe kerülnek a maguk osztályával, az igazságnak érzete azonban arra kényszeríti őket, hogy folytat-sák éreik a harcot. Panaít Istrati-nak, a haj-dani brailai napszámosnak sok oka van arra, hogy ellentétben érezze magát pártjával, fő-ként azonban azokkal a módszerekkel, ahogyan az orosz kommunisták ma a szociálistikus meg-valósításért küzdenek.

Panaít Istrati egészen más oldalról nézi mindazt, ami Oroszországban történik.

A gazdasági nehézségeket ő könnyen meg-bocsátja. Ő a mindennapi életet nézi, an-nak a munkásnak mindennapi életét, aki-nek a nevében és a kedvéért mindenz tör-ténik.

S amit ebből a szémszövegől lát, azt kétségbe-aitónak találja. A munkás életszínvonalának alacsonyosságát, legfőképpen azonban: az ön-kényt, a hivatali romlottságot és jogtalansá-got, aminek épen a munkás van legjobban ki-téve. S amit e téren tapasztalt, ezekbe foglalja össze:

... A hazugság, a képmutatás, az árulás, a gyilkosság, a megelhetés leggyorsabb eszközeivé váltak azok számára, kik rájöt-tek arra, hogy munkával és becsületessé-gel nem lehet semmire sem jutni.

A kapitalista demokrata uralom alatt ezeket a bűnöket a törvény megtorolta. Hová jutnánk azonban, ha valamelyik jobb vagy baloldali dik-tatúra mindezt kormányzati rendszerré tenné... A polgári „házában” nem elég a politikai eret-nekség vádjá, egyetlen ilyen feljelentés, hogy a börtönbe vagy a halálba küldjünk valakit, azt, akinek állására vagy lakására vágyakozunk... s még kevésbé, hogy az ilyen feljelentőből az-tán a hatalom pillére válhassék.

Könyvének második részében Istrati utle-írását ad. Meglátja ennek során a jót is s talál reá lelkes és elismerő szavakat. — De a rossz-szal szemben kíméletlen. — A Russakov-est kínál erre neki különös alkalmat. Russa-kov íróismerősenek apósa öreg zsidó munkás, aki egész életét a bolsevista forradalom szol-gálatában töltötte el. S egy szép napon a le-ningradi „Pravda”-ban cikk jelenik meg, mely ennek a Russakovnak főbelövését követeli, mert ellenforradalmár. S rövidesen kiderül az eset: egy fiatal szovjethivatalnok — egyéb-ként szintén zsidó — vezeti ellene a hajszát, mert

szép és rendben tartott lakásra vágyik.

Istrati a hirt elutazásának napján kapja. S mert a hivatalos lapnak ilyen fajta követelése súlyosabb dolog ott, mint polgári államban, az ügyész vádjá, ott marad, hogy az öreg megmentse. A következőkben részletesen le-írja mindazt, amit e harca során tapasztalt: kezdve megcenzurázott és meghamisított vé-dőcikkein, egészen olyan megállapításokig, hogy

a vád alapját képező különböző üzemi és egyéb tanácsai határozatokat — utólag hoz-ták meg.

azután, hogy a cikk, vagyis a vád maga nap-világot látott. Vagyis egyszerűen a cikk alap-

ján Russakovot kizárják a pártból, a szakser-vezetből, az üzemből, ami annyit jelent, hogy elveszti lakását s nincs módjában élelmet sze-rezni.

Istrati megmenti Russakovot a kivégzés-től, melyet ma is el lehet ott egyszerű közigaz-gatási uton rendelni. De felteszi a kérdést: „mi történik azokkal a munkásokkal, kiknek nem akad ilyen védőhük, ismert nevü külföldi író személvében?”

Andrássy Gyula gróf hitbizományát Andrássy Sándor grófnak ítélték.

A magyar Kuria döntése szerint Sándor gróf köteles Andrássy Gyula özvegyének és leányának 600—600 ezer pengőt fizetni.

Budapestről jelentik: A Kuria ma az elhunyt Andrássy Gyula gróf tiszadobi hitbizományát Andrássy Sándor grófnak és örököseinek ítélte oda és ezzel elutasította a végrendeleti örökösök-

nek megnevezett özv. Andrássy Gyulánét és örököseit. Andrássy Sándor gróftól kötelezte a Kuria, hogy Andrássy Gyula özvegyének és leányának 600—600 ezer pengőt fizessenek ki.

A mannekenek bálján.

Estély a Moulin Rougeban. — Verseny tíz dí-jért. — A vének páholya.

Budapestről jelentik: Halátlanok a férfiak — sóhajtották ezuttal kollektíve — a budapesti manneken társadalom tagjai, ami-kor a Moulin Rougeban megtartott ozidei „all round” szépségversenyükön (értsd: a lelkes választók szavazhattak a modell-ruhára — és csak a mannekenre, egyéni mezmentes szép-ségére); gyéren gyülekezett csak a férfiközön-ség. Tizenegy órakor a selyembe-bársonyba öltöztetett mannekenek már tizesével tolong-tak a Mulató előcsarnokában: fekete álarok alól ragyogtak a csábító kék és fekete sze-mek és haj! csalták volna urnához a szava-zókat, ha jöttek volna. Fél 12 óra körül tünt csak fel az első frakk, melyet gyéren szívá-rogva követte csak a többi. És a Moulin Rou-ge e kivételes éjszakáját a késő éjjeli órákig mi más sem különböztette meg a többitől, csak az, hogy a hölgyek egy része egy kicsi vörös szívet viselt szíve felett. A vörös szív viselői voltak a készülő manneken-verseny részt-vevői.

Ha a közönség kisszámu is volt, nivója bőven kárpótolhatta a mannekeneket. A tul-tengően nős férfiközönség inkább a gyér és diszkrét tangó-világításban merészkedett ki a parkettra, de szellemi táplálékban nem volt hiány és így a páholyokban parázs jókedv ke-rekedett hamarosan: mindenki igyekezett meggyőzni a mannekeneket, mennyire meg-van győződve hivatásuk nagy gazdasági je-lentőségéről. Percről-percre nőtt a jókedv, ami nem is csoda, mert Budapest legelismert-tebb Párisai voltak jelen a Moulin Rouge man-neken-bálján, olyanok, akik hat trójai háboru után is Aphroditének adták az almát.

Amikor sor került kettő felé a manneken verseny tíz értékes díjának odaítélésére, már az összes Páris — nagyrészt a bank- és ipar-bárók ifjabb sarjai, tőzsdések, néhány volt közigazdasági hírlapíró — régen kitöltötte sza-vazójegyeit, melyet minden választási techni-ka leegyszerűsítésével, a pincérek korlátlan mennyiségben bocsátottak mindenki rendelkezésére.

Végre jött a verseny: vagy harminc szép leány és igazán eggyel sem kevesebb szép ruha indult. Az előcsarnokot úgy borította el egy puderiellő, mint egy amerikai drednau-tot a fekete köd. Azután előlibbentek a höl-gyek, hivatásbeli lépteikkel, hatalmas fekete

számot tartva kezükben, a zenekar szellemes zenei aláfestéscitől kísérvé. Kit udvarias, kit lelkes taps fogadott, de mindenkinek kijutott belőle. Kiesések következtek ezután, majd a tíz legszebb, gazdasági világunk egyik kitűnő írójának arbitri szeme elé került. A zsüri ba-rátságos készsörítással nyugtatta meg a pihe-gő, remegő jelölteket.

Győzött az egyiptomi profilu és rejtélyes szépségű új manneken-csillag. Második egy bájos, szőke, Simon Büskére emlékeztető, fi-atál színész nő lett. A 2—10. díjat kimondottan szakmabeliek nyerték el, akik mind feltűnő többségben Jolán névre hallgatnak: a további disztinkció alapjául a haj színe szolgált.

A díjak nagy részét ingyen mozfelfétel képezte, de voltak praktikus értékűek is. Egy modell-ruha, 12 pár harisnya, egy retikül...

Feltűnést keltett a vének két páho-lya, melyben együttvéve vagy másfél mille-nium ült. Az öreg úrak külföldiek voltak és szimpatikusak. Nem néztek a kijárat felé soha, feleségeik bizonyosan messzi hazájukban ma-radtak. A mannekenek dicséretére elmondhat-juk, dacára a csábításnak és az elpajzánodó hangulatnak, végig tiszteletben tartották a vé-nek páholyait.

Irodalom és művészet

* Heti műsor. Péntek este: Naffalin (Heltai Jenő bohózata, félhelyárrakkal.) Szombat délután: Tizenyolcévesek (vigjáték, mozi-helyárrakkal.) Este: a bucaresti-i Ignita zsidó társulat első ven-dégjátéka: Feleség és szerető (dráma.) Vasárnap: a bucaresti-i Ignita zsidó társulat második és har-madik vendégjátéka. Délután 4 órakor: A rabnő (olcsó helyárrakkal.) Este: Az utolsó tánc. Hétfő: a bucaresti-i Ignita zsidó társulat utolsó fellépte; Anyai áldozat.

* A Magyar Bál alkalmával: f. hó 8-án Nagy Géza műtermében este 9 óráig eszközöl fölvéte-leket.

* Az aradi színházi iroda hírei. Naffalin, ma este félhelyárrakkal. Heltai Jenő páratlan humor-al megírt bohózatát nem változtatta meg a ma-jor igénye. Az épenolyan friss és tejszó maradt, mint annak idején. Az aradi reprizőnek érdek-ségét fokozza az d' körülmeny, hogy a színház igazgatósága elsőrendű kiosztásban, félhelyárrak-kal tüzte műsorra. — Szombat délután: Tizen-yolcévesek, mozi helyárrakkal. Lakatos László nagyszerű vigjátékát minden előadásán a közön-ség nagy élvezettel hallgatta, mert őszinte és ked-ves képet kap a fiatalok szerelméről, amely a ma-ga határozatlanságában tárul a nézők elé kedves színekkel. Elsőrendű szereposztás.

Dora Weissmann

a kiváló művésznő s ame-rikai jiddisch társulata

szombaton este
kezd meg 3 napos aradi vendégjátékát
a **téli színházban.**

Műsor: SZOMBAT: Feleség és szerető.
VASARNAP d. u. A rabnő.
VASARNAP este: Az utolsó tánc.
HÉTFŐ: Anyai áldozat.

Jegyek a téli színház pénztárában.

Meghalt Groza György, Románia legtehetségesebb szobrásza.

A fiatal művész Brassóban, néhány órai kinkódás után kiszenvedett. — Hagyon lett a menyházaf zsellériübből ünnepek művész? — Mihály király szobrát kezdte mintázni Groza György. — Az aradi Kulturpalota előtti szobrok is Groza művei.

Egy tüneményes karrier tört derékba.

(Arad, február 6.) Ezelőtt négy nappal találkoztam Groza Györggyel az aradi korszón. Szerényen, de önbizalommal beszélt jövő terveiről, arról a kompozícióról, amit Mihály király szobrának elkészítése után fog megalkotni, külföldi tanulmányutjáról, párisi és olaszországi tartózkodásáról. Csöndesen, liakban hagyta el a szavak ajkait, arca nem árult el indulatokat, csupán a szemei lángoltak valami felkesedéstől fűtött fénnel.

Groza György ma már halott.

Akik ismerték ezt a zseniális, fiatal román szobrászművészt, azok lelkiük mélyéig megrennülve olvassák az ő nagy-nagy tragédiáját.

Olteanu tábornok sürgőnye.

Groza György Brassóba utazott. Ott akart találkozni Vaida Sándor belügyminiszterrel, aki állami segélyt helyezett kilátásba külföldi tanulmányutjára. Brassóban Olteanu tábornoknál, az ötödik hadtest parancsnokánál lakott és ma korán reggel megkapták Menyházán lakó szülei a lesújtó hírt, hogy fiuk, büszkeségük, a romániai művészet magasbatoró reménysége, rövid és borzalmas szenvedések után meghalt.

Groza György még tegnap délelőtt teljesen jól érezte magát. Délután rosszul lett. Az orvosok a legborzalmasabb, legkínosabb betegséget — bélsavarodást állapítottak meg. Az orvostudomány tehetetlenül állott a fiatal művész vergődő teste fölött és az esti órákban öngyörtelenül elragadta őt a halál. Egy csodálatosan magasba ívelő karrier tört ketté, mert Groza György egy egyszerű parasztviskóból, a favágó és kőfaragó mesterségtől jutott el odáig, hogy ma már a komoly és értékes művészek között emlegették nevét.

A favágó rajzol.

1899-ben született Menyházán. Szülei egyszerű zselléremberek, akiknek nádfedeles kunyhójába nem világított be a kultúra. Egy pillanatra sem jutott eszébe, hogy fiukból más neveljenek, mint magukhoz hasonló, igénytelen papszámot, aki majd favágással, vagy kőművességgel keresi meg mindennapi kenyerét. Minek is az iskoláztatás? Kár azért a pár esztendőért, mit hiába, munka nélkül tölt el az iskola padjai között. De muszáj, a törvény előírta. Groza Györgyöt beiratták az elemibe. A tanítót megragadta a fiu kivételes intelligenciája.

— Taníttassák tovább —mondotta a szülőknek — a fiuból még ember lesz.

Groza György, amikor elvégezte a négy élemit, a szülők akarására, beállt napszámosnak. Fát vágott, követ talicskázott a többi parasztyerekek között és senki sem sejtette, hogy milyen tehetségek szunnyadnak benne. A fiu azonban minden megtakarított fillérjét könyvekre költötte és olvasott, tanult rendületlenül. Ha kifáradtak gyenge izmai a nehéz munkától és kifáradt a szeme az olvasástól, vésőt vett kezébe és a menyházai hegyek szikláiba figurákat rajzolt vele.

Igy élt Groza György tizenhét éves koráig. Zsenialitása kikíváncozott a szülők körüli kis falu határain és önként jelentkezett katonának. Besorozták. Bécsbe került, ahol egyik műszaki ezrednek volt a közkatonája. Az osztrák fővárosban minden szabadidejét azzal töltötte, hogy órákig bámulta a muzeumok tárgyait és a kiállításokat. Ott érlelődött meg benne a művészi akarás és ott találta meg önmagát. Amikor leszerelt, ismét visszautazott szüleihez Menyházára. Nagy nyomort, nélkülözést talált otthon. Segíteni kellett szülein és újból beállt favágónak. Végezte a nehéz, durva munkát és amikor egy kis pénzt sikerült szereznie, elutazott Belényesbe, ahol beállt kő-

ragó inasnak. Mint inasgyerek, magánaton elvégezte a belényesi gimnázium hat osztályát.

Fölfelé!...

Közben alkalma volt mesterségében érvényesíteni veleszületett művészi tehetségét és munkái feltűntek dr. Cosma belényesi ügyvédnek. Nemesak a szobrászatban, hanem a festészetben is nagy tehetséget árult el. Busica János belényesi gimnáziumi tanár és dr. Cosma közbenjárására, elutazott Nagybányára, ahol beiratkozott a festőiskolába. Egy esztendőig volt Nagybányán és azután visszatért Menyházára, ahol szüleinek lakásán önmagának kezdett dolgozni. Tehetsége inkább a szobrászat felé hajította. Megmintázta édesanyját, az ottani katolikus plébánost, azonkívül értékes kompozíciókat alkotott.

Régi terve volt, hogy kimegy Párisba és meg szeretné nézni Olaszországban az antik műremekket. Vágya teljesült. Hosszabb időt töltött Olaszországban, azután visszajött és Aradon megbízták a Cosma és Xenopol szobrok elkészítésével. A két szobor ott áll a kulturpalota előtt. Ittartózkodása alatt megcsinálta Ferdinand király szobrát is, amely szintén a kulturpalotában van elhelyezve. Azután kiment Párisba. Állami ösztöndíjas volt és ami-

Glava György lesz a helyettes pénzügyigazgató Aradon.

Caba Gyula pénzügyigazgató helyetteséül Glava Györgyöt delegálták. — Aradi képviselő Glava véglegesítése érdekében.

(Arad, február 6.) Az Aradi Közlöny jelentette, hogy kedden este megérkezett Marsieu Justiu dr. aradmegyei prefektushoz a hivatalos távirat Bucurestiből, amely szerint aradi pénzügyigazgatónak Caba Gyula subministrátort neveztek ki. Caba Gyula kinevezése az aradmegyei politikusok intervenciójára történt, akik személyesen eljárak a pénzügyminiszternél és kérték, hogy ezt a minden tekintetben rátermett és a helyi viszonyokkal ismerős szakembert nevezzék ki az aradi pénzügyigazgatóság élére. Most újabb akció indult az aradi kormányparti politikusok körében, hogy a miniszter

Magyar mágnások kalandja egy berlini műkereskedéssel.

Reklám Karácsonyi Jenő és Károlyi Imre grófok nevével. — Megtorló eljárás.

Budapestről jelentik: Budapest legelőkelőbb köreiben nagy feltűnést keltett az a hirdetés, amelyet külföldi lapokban tett közzé az Internationales Kunst- und Auktions-Haus nevű berlini műkereskedés. Ez a hirdetés arról szól, hogy február 25-én árverés alá kerülnek gróf Karácsonyi Jenő és gróf Károlyi Imre műkincsei, nagyértékű gobelinek, Rubens, Michele Rocca, Salvatore Rosa, Lawrence, Giordano, stb. festménye és más műtárgyak.

A feltűnés, amelyet ez a hirdetés keltett, teljesen érthető volt, mert hiszen két olyan magyar főúrról van szó, akik igen előkelő szerepet játszanak a magyar közéletben és előkelő társaságban. Emellett mind a két főúr vagyoni helyzetét is mindenki a legkedvezőbbnek tudja. A nagy érdeklődésre való tekintettel, egy budapesti tudósító hiteles információkat szerzett be és ezekből megállapítható, hogy az a berlini műkereskedő-cég, amely ezeket a hirszteléseket közzétette, a legsúlyosabb visszaélést követte el illusztris megbízóival szemben. Nevezetesen szó sincs arról, hogy akár gróf Karácsonyi Jenő, akár gróf Károlyi Imre árverés alá bocsátaná, műkincseit.

Mindössze amyi történt, hogy gróf Ká-

Értesítés!

Szakma-átcsoportosítás folytán nagy könyv- és hangjegy-készletet csaknem teljesen leépítem és azt minden elfogadható áron árusítom. Körem a t. közönséget, hogy nagyválasztéka raktáromat megtekinteni és ezt a ritka alkalmat könyv- és hangjegy-szükséglete kiegészítésére felhasználni sziveskedjek. Teljes tisztelettel: Kerpel Izsó.

kor a francia fővárosban megismerték tehetségét, tagja lett a Salon Artistique-nek. A párisi művészek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak róla, több kiállításán vett részt műalkáival és a lapok hasábjain keresztül foglalkoztak a fiatal román szobrászművésszel.

A király szobrásza.

Nemrég jött haza Párisból, mert az állam megbízta Mihály király életnagyságu szobrának megalkotásával. A szobrot nem fejezte be. Ugy tervezte, hogyha ezzel a munkával elkészül, európai körútra indul. Segélyt kért a megyétől és dr. Marsieu Justiu prefektus indítványára kiutaltak számára harminc ezer lej segélyt. A pénzt már nem vehette fel.

Ma délelőtt egy könnyes szemű, megtört öreg ember jött be a prefekturára és feleséggel zokogással beszélte el, hogy fia Brassóban meghalt.

— A drága jó fiu — mondotta sirva — segített bennünket. Neki köszönheti másik fiam is, hogy katonatiszti pályára léphetett.

Az egyszerű zsellérembernek remegnek lábai, feje mellére hajlik és borostás arcán sűrűn folynak könnyei. Pedig talán ő nem is tudja, hogy kit vesztett el fiában.

Pilis Géza.

a Caba Gyula kinevezésével megüresedett pénzügyigazgató-helyettesi állásba szintén aradi főtisztviselőt: Glava Gheorghet nevezze ki.

Glava Gheorghet szintén régi szakember, aki hosszú idő óta áll a pénzügyminisztérium szolgálatában. Erdélyi ember, aki az itteni viszonyokat jól ismeri, tisztában van az Erdélyben még érvényben lévő magyar és osztrák törvényekkel és a kisebbségekkel anyanyelvükön tud érintkezni. Értesülésünk szerint Glava Gheorghet már megkapta az ideiglenes delegációt és kinevezése a napokban meg fog történni.

Károlyi Imre megbízást adott a berlini cégnek arra, hogy két gobelint, amelyet már megunt, adjon el és gróf Karácsonyi Jenő is néhány műgyűjteményéből kiselejtezett képek és műtárgynak eladására adott megbízást. A hirdetésnek olyan megszövegezése, minthogyha a két főúr műgyűjteménye kerülne árverés alá, a legvakmerőbb visszaélés a megbízók jóhiszeműségével és tudatos félrevezetése a vásárolni akaróknak, akik joggal következtethetnének a hirdetés szövegéből arra, hogy az aukción valóban két főúr műgyűjtemény kerül kalapács alá. A visszaélés miatt gróf Károlyi Imre már meg is bízta jogtanácsosát, hogy a berlini műkereskedő-cég ellen megtorló eljárást tegyen folyamatba.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ: Ma, pénteken 5, 7 és 9 órákor közkivánatra meghosszabítva. SZIBÉRIA. Szenzációs orosz dráma. Főszerepekben: Alma Hubens és Edmond Lowe.

ELITE MOZGÓ: Premier! SAHARA. Főszerepekben: Jack Holt és William Powel.

GRADISTE MOZGÓ: 7 és 9 órákor új műsor: GYERE VISSZA, MINDEN MEG VAN BOCSÁJTVA. Főszerepekben Dina Gralla.

Jön! Holnapról a CENTRAL MOZGÓBA. Harry Piet-lel a főszerepben A TITOKZATOS KASTÉLY.

H I R E K.

Meghall egy Művész!

A moncsai márványtáblával ékes kis paraszti házban lába várja többé egy drága, melegsztő anyóka lánssal haza a fiát... a mintázó anyag megcserepesedik, nem ölt formát többé... a festő-palettráról nem elevednek meg ezután a vásznak... a nagy alkotásokra hivatott művész keze meredten öleli át a halotti keresztet... az brók virága... a tiszta művészlelkű fiu... a Gyuri... a Groza Gyuri, a festő- és szobrászművész meghalt... itt hagyott bennünket.

Az elemi tudás legkisebb fokát adták meg neki az iskola padján s mégis csodálatos életet hozt keze alatt a kő és a fa. Az alkotó zsenit a tudás szomja az erdőből behozta a városba. Önszorgalomból pótolta az iskolai hiányokat. Rövid pár év alatt utolérte önmagát. Tehetségével arányban állott műveltsége, társadalmi felkészültsége, megnyitott előtte a magasabb körök ajtaját, megértették gondolatait, méltányolták lelke gazdagságát s szabad lett előtte Páris, Róma, a tanulás, a tökéletesedés útja. És ő becsülettel állotta meg a helyét, fiatalon érték a szebbnél-szebb megbízások. Aradot két mellszobra, a Cosbuc- és Xenopol-szobor díszíti. Timisoarán az Ungutean-szoborral aratott frappáns sikert, megbízást kapott Buziás béke-émlékművére, a legközelebb jelent volna meg Mihály király kis szobra, mellyel az udvar legteljesebb elismerését érdemelte ki. És most Párisba készült. Gazdagítani a lelkét, erősíteni művészi hitét... Utja előtt el kellett végeznie itthoni megbízásait s ezt a munkát Brassóban végezte el. S ma reggel... a táviradadról kegyetlen rövidséggel tudatja velünk, hogy a nagytehetségű fiu, a jövő reménye meghalt! Művészet istennője ölt gyászt magadra! Nagy fiadat vesztetted el. Románia Fadruszát vesztette el Groza Gyuriban.

Vas Gusztáv.

— **Időprognózis.** Északi légáramlással hőszültyedés várható, egyelőre esővel, vagy hóval. Később a csapadék szűnése valószínű.

— **A jugoszláv királyné Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Mariora jugoszláv királyné ma különvonaton Bucurestibe érkezett, ahol az állomáson a királyi család tagjai, a régenstanács és a kormány tagjai fogadták. A jugoszláv királyné két héttig marad Bucurestiben.

— **Aláírták az olasz-osztrák barátsági szerződést.** Rómából jelentik: Mussolini és Schober osztrák kancellár a Palazzo Cigli-világterkép-teremben aláírták a barátsági, kiengesztelődési, valamint döntőbíráskodási szerződést, amelyet Schober hazatérése után hoznak nyilvánosságra. Az aláírás után Mussolini egy a Tibiliszt ábrázoló szobrot ajándékozott Schober kancellárnak.

— **Az Angol Bank leszállította a betéti kamatát.** Londonból jelentik: Az Angol Bank a kamatát 5-ről 4 és fél százalékra csökkentette. Valószínű, hogy ezt a bécsi, berlini és budapesti bankok is követni fogják.

— **A legszebb évenkénti találkozó a Magyar Bál.**

— **A szépségkirálynő a cannesi virágcsatán.** Párisból jelentik: A szépségkirálynők szombat este a cannesi kaszinóban nagyszabású ünnepélyen vettek részt, hétfőn ott lesznek a hagyományos virágcsatán. Venizelos üdvözlő táviratot küldött Miss Görögországnak, akit Európa szépségkirálynőjévé választottak meg.

Járványos időben gyermekeink ellenállóképességét és erejét fokozza a JEMALT, kellemes, csukamájolajjas készítmény. — Egy doboz ára 77. Lei.

Pop Octavian volt aradi vasutigazgató meghalt.

A jelentések szerint szívszélhűdés ölte meg Bucurestiben Pop Octavian. — Három évi aradi működése alatt sok barátot szerzett itt magának az elhunyt vasutigazgató.

(Arad, február 6.) Ma távirati értesítés érkezett Aradra, amely arról számol be, hogy Pop Octavian, volt aradi vasutigazgató váratlanul Bucurestiben elhunyt. A halálhírt, amely gyorsan terjedt el a városban, mélyszégyen megrendüléssel vette Pop Octavian nagy tisztelőtábor Aradon. Aradi működése ugyanis mindenki által a legteljesebb megelégedést váltotta ki és városszerető a legnagyobb szeretettel és megbecsüléssel örvendett Pop Octavian, aki a kötelességteljesítő, korrekt főfőtviscök mintaképe volt.

— Az elhunyt volt aradi vasutigazgató Brassóban született és Bécsben végezte a magyvetemet, majd az osztrák államvasutaknál helyezkedett el az egyetemi esztendő-

után. 1922-ben a cluji üzletvezetőség élére került és 1924-ben nevezték ki az aradi vasutigazgatóvá vezetésére. Aradon három esztendőig működött és ez idő alatt egy a közönség, mint a tisztviselők legteljesebb bizalmát vívta ki magának. Az aradi vasutigazgató éléről Bucurestibe helyezték át, ahol mind a mai napig aktív szolgálatot teljesített. Pop Octavian szervi szívbjában szenvedett és Aradon egyszer már szélhűdés érte, ez azonban nem akadályozta hivatala ellátásában. Váratlan halála azonban minden bizonnyal újabb szélhűdés következménye. Elhunytá őszinte részvétet keltett Aradon, melynek előkező társadalmában élénk szerepet is játszott.

A mexikói elnök merénylője — bérgyilkos.

Bevallotta, hogy Vasconcelos volt elnök bérelte fel a merényletre. — Ortiz Rubio elnök sebesülése súlyos. — Vasconcelos nyilatkozatában a merénylő pártjára áll.

Ortiz Rubio, a mexikói köztársaság új elnöke ellen revolveres merénylet következett el. Amidőn az elnök elhagyta szerdán déiben a nemzeti palotát, ahol első ízben jelent meg hivatalában, egy fiatal ember revólverből hatszor rálőtt. Az elnök már autójában ült, amikor a merénylet történt. A sófőr a lövések után teljes sebességre kapcsolta az autót és az elnököt lakására vitte. Így nem volt megállapítható, vajon az elnök megsebesült-e vagy sem. A merénylet közlő közlő egy ember megsebesült a merénylő golyóitól. A merénylőt rendőrök szabadították ki a tömeg gyűrűjéből és a hadügyminisztérium épületébe vitték. Kihallgatása alkalmával minden felvilágosítást megtagadott.

Mexikóból jelentik: Újabb jelentések szerint Ortiz Rubio elnök a merénylet folyamán súlyosabban megsebesült. A merénylő neve állítólag Daniel Flores, aki valószínűleg elmebeteg. Másoldalról történt jelentés szerint a merénylő 22 éves és Vasconcelos volt elnök pártjához tartozik és valószínűleg az ellenforradalmárok bérelték fel. Az elnök meggyilkolása lett volna a jel az ellenforradalom kitérésére. Az elnök halála után a terv szerint Vasconcelos ragadta volna magához a ha-

talmat. Két Vasconcelos-párti embert is elfogtak. Az elfogott merénylőt maga a hadügyminiszter hallgatta ki, aki három nevet is bemondott, de valószínűleg Danilo Saladarnak hívják, Hosszu vallatás után

bevallotta, hogy Vasconcelos bérelte fel a merényletre. Mexikóban ostromállapotot hirdettek ki.

távirattilalmat léptettek életbe, de az intézkedéseket két órával később visszavonták.

Los-Angelesből jelentik: Az itt tartózkodó Vasconcelos a sajtónak nyilatkozatot adott. Kijelentette, hogy sajnálja a történeteket,

de megérti a merénylőt, mert ha a kormányhatalom részéről mindenütt erőszakot lát, neki is szabad erőszakot alkalmazni, felháborodással tiltakozni a törvénytelen ségek ellen.

Mexikóból jelentik: Magánjelentések szerint az elnök sebesülése igen súlyos, bár egyelőre nem életveszélyes. Felgyógyulásáig a régi elnök, Portes-Gil helyettesíti. Az elnök felesége pár nap előtt fenyegető levelet kapott, amely szerint ura nem éri el az elnöki eskütétel napját.

telével a bíróság bülnösnek mondotta ki a Vajdát és egy évi börtönre, valamint öt évi hivatalvesztésre ítélte. Négy hónapot a bíróság vizsgálati fogság címén a büntetésbe beszámított.

— **A III-ik Magyar Bálon csak 80 lej egy belépőjegy, tehát olcsóbb, mint a tavalyi II. Magyar Bálon volt!**

— **Ujjászervezik a Kisjenői Ifjusági Kulturkört.** A napokban tartotta meg a kisjenői-erdőhegyi Ifjusági Kulturkör közgyűlését az Iparos Kör tanácstermében. A közgyűlés megállapította, hogy az elmúlt évben nemcsak a rendes tagok, de még a vezetőség egy részének is az egylet érdekében való munkálkodása sok kívánni valót hagyott maga után. Épen ezért elhatározták, hogy az egyletet teljesen ujjászervezik, abba belevonják a két község fiatalságának minden társadalmi rétegét és a vezetés is új alapokon, más szellemben fog történni. Egyhangulag a következő új vezetőség lett megválasztva: Diszelnök: dr. Olosz Lajos, tiszteletbéli elnök: Löwy Mihály, kulturvezető: Margittai László, ügyvezető elnök: Csomós József, alelnök: Mátyási István, sportvezetők: Schwartz Zsiga (mint pártoló tag) és Schillinger Sándor, titkár: Margittai Győző, pénztárnok: Marczika József, szertáros: Fón Ferenc, könyvtárnokok: Hádi János és Cziszter Lajos.

Themes nagy árcsökkentés
február 15-án a Várnál.

Vérszegények, sápadtak étvágytalanok!

használgák a dr. Földes-féle Ferrol Vasút
Illkört. Készíti dr. Földes-gyógyszerár, Arad.

— **Csalásért elítélték Budapest volt vörös-örparancsnokát.** Budapestről jelentik: Dr. Vajda Zoltán volt vörösörparancsnok állott ma vádlottként a pestvidéki törvényszék előtt. Dr. Vajdát többrendbeli csalásért és sikkasztásért vonták felelősségre. Dr. Németh Ödön egyetemi tanár, törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint, dr. Vajda ugyan idült alkoholizmushoz szenved és a delirium trémens külső jelei is mutatkoznak rajta, jogilag még sem beszámíthatatlan, noha erkölcsi akaratereje a legminimálisabb. Ennek figyelembevétel-

— Az aradi gyalogos tisztikar bálja. Nagyszabású bálát rendeznek szombton este az aradi 93-as gyalogezred tisztjei a Központi Szálloda nagytermében. Tekintettel arra, hogy a tisztikar minden bálja pompás siker jegyében szokott lefolyni, a szombat esti bál mulatság is kitünőnek ígérkezik és irányában általános az érdeklődés.

— Kivégezték a cservonec-per vádlottjait. Leningradból jelentik: A Péter Pál-erődben tegnap Schiller kapitány, Szaszorov, Kárházov és Golya tiszteket, akik cservonec hamisítással voltak vádolva, kivégezték. A tisztek nem voltak hajlandók kegyelmet kérni, mert kijelentették, hogy meggyőződéses monarchisták.

— Magyarbáli karzatjegyek korlátolt számban csakis a Magyar Párt irodájában kaphatók.

— Az Aradi Nyugdíjas Egyesület hivatalos közleményei. Értesítjük a pénzügyigazgatóságnál fizetett összes nyugdíjasokat, hogy f. hó 10-ig okvetlen vegyék fel nyugdíjilletményeiket, miután az új rendelkezés értelmében minden hó 11-én a kifizetett szelvények összegéve és elszámolás végett a pénzügyminisztériumhoz lesznek visszaküldve. Ezen okból a 10-ike után maradt nyugdíj a következő hónapban lesz folyósítva 11 lejes okmánybélyeggel ellátott kérvény ellenében. Értesítjük a választmányi tagokat, hogy f. hó 9-én, vasárnap d. e. 10 órai kezdettel választmányi ülést tartunk. A választmányi tagokat pontos megjelenésre kérjük. A volt ACSEV-nyugdíjasok négyes bizottsága f. hó 8-án, szombaton d. u. 4 órakor értekezletet tart.

— Szombaton este 9 órakor a Gutenberg-Otthonban a nyomdászok műsoros táncestélye.

— Aspirin egyedülálló a világon.

— A „Borsszem Jankó” friss száma az aktualitások sokaságával lepi meg az olvasót. Megszólalnak és írnak: Szomorj Dezső, Lázár Miklós, Berezi Oszkár és Pünköszt Andor. Ezenkívül rengeteg karcolat, adoma, élc és rejtvénypályázat élénkíti Molnár Jenő páratlanul népszerű lapját. A „Borsszem Jankó” mindent kapható. Ára 15 lej.

Mozi. Szibéria.

Mikor pár nappal ezelőtt a közönség figyelmét erre a nagyszzerű filmre felhívtuk, nem gondoltuk, hogy a kép sikere ennyire teljes lesz. Valósággal töri magát a közönség a jegyekért s még este az előadás megkezdése után is sokan ostromolják a pénztárt, dacára annak, hogy a „Minden jegy elkel” tábla ki van téve. E példátlan érdeklődésre való tekintettel a mozivezetőség a darabot még a mai napon is műsoron hagyta.

Szahara.

Örömmel látjuk, hogy az Ekt-mozgó — úgy látszik, felbuzdulva a Central sikerein — szintén elsőrangú műsorrall igyekszik publikumát kielégíteni. Ma pl. a Szahara, egy kiváló Paramount-kép kerül vetítésre, amely a Centralban épen most táblás házakat vonzó Szibéria sarki hidegével szemben az egyenlítő táján uralkodó sorvasztó hőséget leheli a néző felé. A sivatag névtelen hőseinek küzdelmét látjuk a vízért. Izgalmas drámai jelenetek követik egymást. Viiz!... Megtalálni, hirtokba venni, védelmezni! Mig másutt az arany a mindenható ur, itt a víz a legnagyobb kincs. Jack Holt a kitünő lovas játssa a főszerepet és szebbnél-szebb természeti felvétel az izgalmas cselekmény gyönyörű háttéré.

Bűnvádi feljelentés a Renner-börgyár aradi képviselője ellen.

A kolozsvári gyár jogtanácsosa 725 ezer lej elikkasztásával vádolja Grieshaber Imrét. Váratlan rovancsolás és annak súlyos következményei. — Hogyan leplezték le Grieshabert? — Elszámolás hamis adatokkal.

A börgyár ügyvédje Grieshaber letartóztatását kéri az aradi ügyészségtől.

(Arad, február 6.) Napok óta beszéltek arról a városban, hogy a kolozsvári Renner-börgyár R.-T. aradi vezérképviselője, Grieshaber Imre, a visszaélések egész sorozatát követte el és közel egy millió lejjel károsította meg cégét, bizonyosat azonban senki sem tudott. Ma azután egy bűnvádi feljelentés véget vetett ezeknek a mende-mondáknak és amiről eddig csak suttogtak Aradon, bekövetkezett:

dr. Gregorovicu Stefan aradi ügyvéd megjelent az ügyészségen és bűnvádi feljelentést tett Grieshaber ellen, aki a feljelentéshez csatolt kimutatás szerint 725.830 lejjel károsította meg cégét.

A feljelentés megtétele után az ügyészség azonnal a legszélesebb körű vizsgálatot rendelte el és a nyomozás lefolytatása céljából délután átküldötte az iratokat a rendörkveszturára, ahol a tanuknak egész tömegét fogják kihallgatni ebben a felülnést keltő ügyben.

Megindul a lavina.

Grieshaber Imre hosszú idő óta állott összeköttetésben Románia egyik legnagyobb iparvállalatával a Renner-börgyárral, amelynek aradmegyei vezérképviselője volt. A Minervei-ucca 21. szám alatt rendeztek be neki egy raktárt és ide halmozták fel azt a nyersbőrt, amit ő a megyében a gyár részére összevásárolt. A központ időnként nagyobb összegeket folyósított neki előre és ebből azután egész Aradmegyében bevásárlásokat eszközölt és a nyers bőrre előlegeket folyósított az egyes termelőknek. Hecht Dezső, a gyár egyik igazgatója, időnként ellátogatott Aradra és vele ejtette meg minden alkalommal Grieshaber az elszámolást. Pontos kimutatást készített ilyenkor, hogy kinek, mennyi előleget folyósított és ha a központ információi szerint ezek a termelők jó bonitásúak voltak, minden további nélkül ezt tudomásul vették. Senki sem gondolt még akkor arra, hogy a vezérképviselő által beteriesztett adatok hamisak.

Váratlan rovancsolás.

A múlt hónap 17-én váratlanul megérkezett Aradra Hecht igazgató és elszámolásra szólította fel Grieshabert.

A vezérképviselőt váratlanul érte a rovancsolás. Mégis megcsinálta az elszámolást, amelynek végeztével 28.967 lej hiányzott. Miután a hiány nyilvánvaló volt, szigorubb rovancsolás kezdődött. Megállapítást nyert, hogy Grieshaber 1 millió 822 lej kapott és csak 971.855 lejjel tudott elszámolni. A vezérképviselő ekkor azt állította, hogy Werner Fülöp pankotai, Werner Lajos béli, Waldmann Izsó, Spitzer Adolf szentmiklósi, Ungár Jenő kisenjöl, Koller Lajos gyoroki, Guthir Rezső aradi, Czermák József zimándi és Kiss Pál pécskal termelőknek összesen 268.900 lej előleget folyósított.

A gyár ezeknek levelet irt és a beérkezett válaszokból

megállapították, hogy nemhogy nem kaptak ezek a termelők előleget Grieshabertől, hanem még ő tartozik nekik.

Ezek szerint a hiány akkor már 374.867 lej volt. Erre újabb vizsgálat indult. Január 30-án

ujra megérkezett Aradra Hecht Dezső igazgató szakértők és egy ügyvéd társaságában és újabb szigorú revíziót folytattak le.

Grieshaber ekkor bevallotta, hogy elszámolásában hamis adatokat szerepeltetett és kérte, hogy adják át neki az ellene produkált terhelő bizonyítékokat. Amikor ezeket átadták neki, ekkor — a feljelentés szerint —

Grieshaber az összes dokumentumokat megsemmisítette és könyveiből is kitépte azokat az adatokat, amelyek az ő bűnösségét dokumentálták.

Igy akarta lehetetlenné tenni azt, — mondja tovább a feljelentés — hogy ellene bizonyítékokat produkáljanak. A rovancsolás azonban tovább folyt. Átvizsgálták a könyveket, raktárrevíziót tartottak, amelynek során megállapították, hogy a raktárból 282.376 lej értékű áru hiányzik. A kár egyre nőtt. A hitelezők egymás után jelentkeztek, míg végül összegezték a hiányzó összeget, amely 725.830 lejt tett ki.

A rovancsolás után Hecht igazgató hazautazott Kolozsvárra és jelentést tett az igazgatóságnak, amely megbízta a gyár jogtanácsosát, Hateganu dr. egyetemi tanár, ügyvédet, hogy tegye meg a szükséges törvényes lépéseket. Hateganu azonnal megbízta aradi helyettesét, dr. Grigorovicu Stefan ügyvédet, hogy tegye meg a bűnvádi feljelentést a sikkasztó ellen. Grigorovicu két bűnvádi feljelentést is tett Grieshaber ellen az ügyészségen és tekintettel arra, hogy

Grieshaber Imre azonnali letartóztatását.

Hová lett a pénz?

A rovancsolás alkalmával Grieshaber bevallotta bűnét és azzal védekezett, hogy saját számlájára is kötött üzleteket, amelyek azonban balul ütöttek ki és mintegy 2—300.000 lejt vesztett. Ekkor nyult a gyár pénzához, de arra számított, hogy a várható haszonból majd ugys vissza fogja tudni fizetni. Állítása szerint a spekulációk mind balul ütöttek ki és az egész elikkasztott pénzt elveszítette üzletein.

A vizsgálat most teljes eréllyel folyik és még szenzációs fejlemények várhatók. (—enczy.)

Goldis László lemond az Astra elnökségéről.

A sajtóban kolportált hírek szerint a kormány Goldis miatt bojkottálja az Astrát és az elnök ezért határozta el magát a lemondásra.

(Arad, február 6.) Egyik kolozsvári lap mai számában írja a következőket: Román körökben sok szó esik arról, hogy a nemzeti-parasztpárti kormány az Astra mai vezetőségével szemben bizonyos antagonizmust tanúsít. Ennek az indító oka abban keresendő, hogy a román kulturális egyesület élén jelenleg Goldis László, volt kultuszminiszter áll, aki egyben az Averescu-pártnak egyik vezető politikusa. Kulturális és politikai körökben ma már nyíltan beszélnek, hogy

Goldis László az Astra elnökségéről rövidesen lemond, mert a kormány a szokásos évi államsegélyt, amit az egyesület mindig élvezett, nem folyósította és így az Astra a tisztviselőinek a fizetését sem tudja pontosan kiadni.

Az Astra vezetőségét négy évenként újabb választják. Most jár le a négyéves ciklus és Goldis ezt az alkalmat akarja felhasználni arra, hogy elnöki tisztjétől végleg megváljon. Goldis környezetében nem csánálnak titkot abból, hogy a volt kultuszminiszter önmagát áldozza fel, hogy az Astra ne részesüljön a kormány részéről bojkottban és az Astra a megvont államsegélyt ismét megszapia.

A Habsburgok az összes utódállamoktól visszakövetelik elkobzott birtokaikat.

A hágai konferencia egyik eredménye. — Miről tárgyalt Miksa főherceg, az utolsó uralkodó öccse Bécsben?

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Amint néhány nap előtt táviratilag jelentettük, Miksa főherceg, néhai IV. Károly öccse az elmúlt héten Bécsben tartózkodott. Miksa főherceg bécsi látogatása összefüggésben állott a Habsburgok elkobzott ausztriai vagyonával.

Mivel az összeomlás után Miksa főherceg nem akart lemondani rangjáról, az osztrák kormány kiutasította a köztársaság területéről. Azóta Miksa főherceg anyjával, Mária Jozefa főhercegnővel és feleségével, Hohenlohe Konrád herceg leányával Münchenben él. Miksa főherceg a kancellári hivatalból azon a címen kérte a beutazási engedélyt, hogy meg akarja látogatni öreg nagyanyját, Mária Terézia főhercegnőt, néhai Károly Lajos főherceg özvegyét.

Az öreg főhercegnő, az utolsó osztrák-magyar uralkodó nagyanyja az összeomlás után lemondott rangjáról, hogy továbbra is Bécsben maradhasson. Miksa főherceg azonban itt tartózkodása alatt ismételt tárgyalásokat folytatott a volt császári család bécsi ügyvédjével, Friedrich Stritzl-Artstatt dr.-ral, akitől ma a következő érdekes felvilágosításokat kaptuk a Habsburgok ausztriai vagyoni helyzetére vonatkozólag:

— Az összeomlás után az első köztársasági parlament a Habsburgok ausztriai vagyonát nemzeti tulajdonnak nyilvánította — kezdte nyilatkozatát az ügyvéd. — Ez az intézkedés azonban törvényellenes volt, mivel a Habsburgok magánvagyonát is érintette. Már ismételt akciókat kezdeményeztünk a magánvagyon visszaadására vonatkozóan, eddig azonban eredmény nélkül. Pedig követeléseinket két szakértői vélemény támasztja alá. A Katolikus Népszövetség már évek előtt bizottságot küldött ki, amely Hugelmann, Turba és Zehentbauer egyetemi tanárokból állott. A keresztényszocialista párt vezetősége viszont Falser egyetemi tanárt és Pultar miniszteri tanácsost bízta meg a Habsburgok vagyoni helyzetének megállapításával. Mindkét bizottság megállapította, hogy számos elkobzott birtok a Habsburgok családi magánvagyonát képezte. Ide tartoznak többek között a családi alapok, a korona-hitbizomány, a császári gyűjtemények, a Falkenstein hitbizomány, a hitbizományi könyvtár és részben az udvari könyvtár is. Az udvari könyvtárt illetően megállapítást nyert, hogy eredetileg a császári család magántulajdonát képezte, azonban az ugynevezett köteles példányok révén olyan munkákkal gyarapodott, amelyek nem tekinthetők magántulajdonnak. Mindkét bizottság már 1925-ben elkészült jelentésével, azonban ennek ellenére eddig nem tudtuk kivívni a törvényellenesen elkobzott magánvagyon visszaadását.

— Hágában azonban tárgyalások folytak az utódállamok által elkobzott volt császári magánvagyonok visszaadása ügyében. Hogyan végződtek ezek a megbeszélések? — vetettük közbe.

— Hágában valóban szóba került az elkobzott Habsburg-birtok ügye, még pedig a biens cédés-kezelés kapcsolatban. A békeszerződés értelmében ugyanis az Ausztria-Magyarországból alakult utódállamok, tehát Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, Jugoszlávia és Olaszország kötelesek lennének az elkobzott Habsburgvagyonok értékét aranykoronákban befizetni a párisi jóvátételi pénztárban ép úgy, mint a volt osztrák-magyar monarchiától átvett államj objektivumok és berendezések értékét. Hágában azonban nem történt döntés arról, hogy az utódállamok milyen kártérítést fizessenek a volt uralkodócsaládnak.

— Ami speciálisan Ausztriát illeti, úgy itt a helyzet teljesen tisztázatlan. Eddig semmiféle tárgyalások nem folynak és az osztrák

kormánytól, valamint a politikai pártoktól függ, hogy mikor kerül napirendre a Habsburgok kártalanításának kérdése.

Az összeomlás után a többi utódállamok is elkobozták a Habsburgok birtokait. Ezek az elkobzások azonban nem voltak általános természetűek, mint Ausztriában. Stritzl-Artstatt dr. fejtegetéseit a többi utódállamokra vonatkozóan az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége a következő értesítésekkel egészítheti ki:

Több Habsburgnak, így Frigyes főhercegnek a monarchia összes részeiben voltak birtokai. Azokat a birtokokat, amelyek a jelenlegi Ausztria és Csehszlovákia területén voltak, a bécsi, illetőleg prágai kormányok minden kártérítés nélkül elkobozták. Másként áll a helyzet Magyarországon. Ott a volt uralkodócsalád egyes tagjainak birtokai szabadok, míg a közös birtokokat az ugynevezett zárlati bíróság, a volt udvari bíróság utóda kezeli. Ez azonban inkább ellenőrzés jelleggel bír, mivel a Habsburgok a zárlat ellenére is szabadon élvezik magyarországi birtokaik jövedelmét.

Lengyelországban két Habsburgnak, Frigyes főhercegnek és István főhercegnek voltak birtokaik. István főherceg lengyel állampolgár lett és megtarthatta savbuschi birtokát, ezzel szemben Frigyes főherceg tescheni uradalmát a lengyelek elkobozták. Hasonlóképpen elkobozták a jugoszlávok is Frigyes főherceg bélyei uradalmát.

Az olaszországi birtokok közül a toscanai ághoz tartozó Szalvátor főherceg megtarthatta birtokát, a többiektől a római kormány elvette. Így olasz állami tulajdon lett Miramare kastélya, néhai IV. Károly Róma melletti estei villája és több uradalom.

A hágai konferencián a magyar kormány exponálta magát a magyar állampolgársággal rendelkező Habsburgok (József és Frigyes főhercegek) elkobzott utódállambeli birtokainak kártalanításáért és ennek következtében ezek a főhercegek a többi pontsok-

Közáporral támadták meg az arad—soborsini vonatot.

Pánik az utasok között. — Számosan megsebesültek. — Hatalmas kődarabok a sineken. — Elromlott a vészfék. — Vasati rablók merényletét sejtik a támadás mögött.

(Arad, február 6.) Tegnap este pánikszerű félelem tört ki az Aradról Soborsin felé haladó öt órai gyorsvonat utasai között. Soborsin állomás közelében egy csoport gyermek, akik között felnőttek is voltak, közáporral zúdították a vonatra. Az összes kocsi ablakai betörték és a kocsikba bezuhanó kődarabok több utast könnyebben megsebesítettek. A vonat utasai a legnagyobb rémület pillanatait élték át. Az a hír terjedt el közöttük, hogy merénylet történt a vonat ellen. Valaki rémületében meghuzta a vészféket, de a vonat nem állott meg.

Az ügyben megindult vizsgálat szennyezés

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

PÉNTEK, február 7.

Belgrád, 11.30 Gramofon, 13.40. Rádióénekes. 21 Hangverseny. — Leipzig, 17.30. Gitárverseny. 20.35. A dresdener filharmonikusok hangversenye. Mor. Ostrava, 12.30 Gramofon, 13.30. Déli zene, 17.30. Fuvózele, 18.30. Zongorajáték — Róma 22.02. Szimfonikus hangverseny. — Wien, 16.30 Gramofon, 17.30. Trió, 21.05. Vidám zene. — Budapest, 10.15. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 1.05. Gramofonhangverseny 6. Emlékezés Virág Benedekre. 6.45. Zongoránénekes. 8.30. Régi táncok és keringők (Zenekari hangverseny.) 10 Hangverseny. Majd: Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye az Emke-kávéházból.

SZOMBAT, február 8.

Leipzig, 17.30. Hangverseny. 20.05. Szórakoztató ze-

Miért szenvedjünk?

CACHET
D' FAIVRE

Ögton megszűntet.

E J

FOGFÁJÁST

NEURALGIÁT es

RHEUMATISMUST

Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában

kal együtt kártérítésben részesülnek elkobzott csehszlovákiai, romániai és jugoszláviai birtokaikért. A többi Habsburgok kártalanítása azonban még mindig elintézetlen probléma és ezért az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének értesülései szerint a volt uralkodócsalád tagjai újabb együttes akcióra készülődnek az utódállamok ellen és remélik, hogy követeléseiket a nyugati hatalmak kormányai is támogatni fogják.

eredményeket produkált. Megállapították, hogy a vonat elé, a sinekre hatalmas kődarabokat raktak. Szerencsére azonban a mozdony félre dobta a köveket, így nem történt katasztrófa. Megállapították még, hogy a kődarabok összeszelezték az egyik kocsi alatt lévő vészfék készüléket és ezért nem volt használható a vészfék. Valószínűnek tartják, hogy ez mentette meg a vonat utasait. A nyomozás a legnagyobb erővel indult meg, mert minden bizonnyal egy vonatrabló banda bujtotta fel a kődobáló gyermekeket és a banda tagjai rakták a köveket a mozdony elé.

ne Utána kabaré, majd tánczene. — Mor Ostrava, 12.30. Gramofon, 13.30. Déli zene, 18.30. Sziléziai dalk. — Róma 18.30. Ének- és vonóskar, 22.02. Ének- és vonóskar. Utána tánczene. — Wien, 17.10. Hogyan készítik az ércpénzt, helyszíni közvetítés a wieni pénzverőből, 17.50. Szórakoztató zene, 20. Kamara-zene, 21.15. Könyvi zene. — Budapest, 10.15. A m. I. honvédegyezred zenekarának hangversenye. 1.05. Házikvartett 5. L'Éplattiner Imre dr. előadása: „A cserepes növények téli kezeléséről”, 6. Terstyánszky J. Jenő novellái, 6.30. Balettdeklután. (Zenekari hangverseny). 7.30. Mit üzen a rádió, 8.30. Színműelőadás a Studióban, „Vasgyáros”. Színmű 4 felvonásban. Majd: Gramofonhangverseny 11.20. Helyszíni közvetítés a „Vitéz bál”-ról a Vigadóban. Utána 2 óráig: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a Hungária-szállóból.

A szerkesztésért Ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

A bankár kész! A borbély kész! A primadonna kész! Mindenki kész!

A tegnap esti pesti gyorsvonatnak egy utasa sem várta oly nehezen, hogy a román határhoz érjünk, mint én. Mikor a kalauz elkiáltotta magát: — „Lőkösháza“, örömben úgy fellöktem két embert, hogy majd kiestek a vonatból. „Ez hát Románia“, mondtam, sietve kinyitottam a kupém egyik ablakát és szivtam mohón magamba az erdélyi levegőt.

— Mit csinál? — kérdezte a kupében velem szemközt ülő néni.

→ Nem látja? Szivok.

— Mit?

— Levegőt!

— Miféle levegőt?

→ A balzsamos, kábító erdélyi levegőt.

— Megőrült! — csak most következik a román határ.

Nyomban leengedtem a kupém ablakát és csak Curticinát huztam fel újra és kezdtem szivni tele tüdővel magamba a most már valódi, hamisítatlan erdélyi levegőt. Mikor aztán Aradra éreztünk, én voltam az első, aki leugrottam a vonatról és indultam neki a koromsötét éjszakának — a holdog emberek megkeresésére.

Nálunk Pesten csak bánatos, gondterhes arcokat láthatni mindenfelé, talán nem is sötét nevető ember az uccán. Milyen jó lesz gondtalan, vidám emberek között néhány napot eltölteni — mondtam magamban.

Belépek a kávéházba, a főnővér elém siet és melázó arccal megkérdezi, mit parancsolok? Ránézek: majdnem könnyezni kezdtem, szomorú arcát látva. Rossz oménnak tartottam, hogy az első ember, akivel Aradon találkoztam, így el van szontyorodva, de eszembe jutott, hogy végre is csak egy kávéházi főnővér és erre a bransra most az egész világon rájár a rud. Flávy feketével tarthatnak neki... és titokban két részvételtjes könyecseppet eitettem érte. Azután a kenyereslány jött hozzám. Előre kérte tőlem a süteményárát — úgy látszik, ismert valahonnan. Ő sem nézett valami harátságosan rám. Csak a cigányok kacintottak felém reményteljesen, ezekre meg én vetettem gyilkos tekintetét. Igazán kiváló zeneművészek, ha belőlem egy lejt is ki tudnak hegedülni.

Nem kísérleteztem tovább, fizettem és lefeküdtem. Nappal talán vidámabbak az emberek. Délelőt azután úgy tettem, mint az „Ezerégyéjszaka“ Harun Al Rasidja: álszakállal, álruhában bejártam a várost.

Óvatos ember voltam egész életemben és megfogadtam, hogy mielőtt megkötöm Szendrey igazgatóval a vendéglátókonat illetőleg a szerződést, körülnézek, milyenek itt a viszonyok. Vihetek-e magammal itten megkeresett lejeket, vagy ráfizethetem-e a velem hozott pengőket. Ez most nekem a létkérdés. Bementem egy szabóhoz. Panaszkodott. Bementem egy divátüzletbe. „Vásárolni? Az kérem, ma már kiment a diváthól“ — mondotta a főnök. Benéztem a cukrászdába, az inas nyalogatta a pult alatt az egyik indiánérből a habot. A borbélynál csak a felesége ondoláltatta a haját. A trafikban majd a nyakamba borult örömben a trafikosné, hogy jött egy yevő. Beszélgetni kezdtem vele. Kérdeztem, jár-e színházba? Telik is nekünk ilyesmire! — mondotta fájdalmasan. — Husz év előtt voltam utoljára a színházban a Vig özvegnél, de a jövő szerdán, ha török-szakad is, elmegyek. Tudja ki fog nálunk a jövő szerdán fellépni? A Matyi... a Feld Mátyi... a világhíru Feld Mátyás... a Nem tudok én zsidó nélkül élni! nagyszerű revüjét fogja bemutatni. Százötvenszer adták Pesten és mindig tele volt a színház, hat házat vett belőle. (Vagy még többet.) Meglátja, minden este zsúfolt lesz a színház. Hátha még a Fedák Sárival együtt lépne fel. Azt hallom, kibékültek. Ugy éljek én, hogy minden este ott leszek. Nem tudja, mit csinál a Matyi darabjában a zsidókkal? Bántja őket? Megvédi? Majd megöl a kíváncsiság. Remélem maga is megnézi, az anyám is ott lesz, az apósom is, a mosóné és a gyógyszerészék is elmennek, az orvosom már meg is rendelte a pá-

holját, a postások is mind elkészülnek. Ugy-e maga is elmegy?

— Természetesen.

— Igerje meg, hogy szerdán ott lesz.

— Ha nem akarnék is ott kellene lennem,

Autobuszvállalkozó lett egy aradi rablógyilkos.

Veres Miklós Kétegyháza dúsgazdag polgár. — A rabló bátyjának szenzációs vallomása. — Veres orgiákat rendezett Aradon. — Egy komiszár Magyarországra ment Veres Miklósért.

Bucarestből jelentik: Veres Miklós, a birhedi bucuresti-i rablógyilkos ügyében szenzációs fordulat állott be, amelynek rendkívül érdekes aradi vonatkozású részletei vannak. Mint annakidején megirtuk, a bucuresti-i lapok közlése szerint a rablógyilkos Romániából való szökése óta többször fordult meg Aradon, ahol rokonai laknak. Ezirányban megindult a nyomozás, amelynek folyamán Veres Miklós bátyja megjelent a rendőrségen és szenzációs vallomást tett.

Elmondta, hogy nemrég aradi rokonuknál járt, akinél magyarországi leveleket látott. Miután rokona nem akarta megmutatni a leveleket, egy óvatlan pillanatban eltulajdonította azokat. A levelek elolvasásakor tudta meg, hogy

Veres Kétegyházán lakik és tíz autóbusz tulajdonosa.

Mussolini

megszünteti a városi vámokat.

A duce nyilatkozott Olaszország gazdasági helyzetéről.

Rómából jelentik: Mussolini a polgármesterek gyűlékezete előtt nagy beszédet mondott. Bejelentette hogy megszünteti a városi vámokat, amelyek az idegeneket a középkorra emlékeztetik. Elmondta, hogy a gazdasági helyzet fellendítése érdekében egyelőre nem szabad az adóterheket súlyosbítni. Ezért a községek inkább szívetelenség az építkezési munkálatokat, nehogy ezzel is túlságosan megterheljék az adófizetőket.

Ezután az általános gazdasági helyzetről beszélt. Elismerte, hogy az utolsó évben szaporodott Olaszországban a csődök és váltóváltások száma. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy közvetlenül a háború befejezése után, a konjunktúra idejében sokan vetették magukat az üzletekre és minden kereskedelmi vagy ipari szakismeret nélkül néhány hónap alatt meg akartak gazdagodni.

A gazdasági élet stabilizálása kijózanító hatással volt ezekre az emberekre. Nem lehet többé spekuláció segítségével hamar meggazdagodni. Most már komolyan és fáradtsággal kell dolgozni. Ezért bukott meg néhány hirtelen meggazdagodott bankár és iparos.

A fasiszta kormány minden lehetőt elkövet a gazdasági élet fellendítése érdekében. Bőkezűen áll mindig rendelkezésre, ha élet-

Az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Biheller-dohánytözsde, volt Andrassy-tér 16.

Karácsonyi-dohánytözsde, volt Weitzer J.-u.

Dohánytözsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Juhász Gábor létszerüzlete v. Orozy- és Dezső-ucca sarok.

Dohánytözsde, Zsidótemplom-épület.

Akinek tehát az Acsev.-palotában levő kiadóhivatunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

mert nélkülem nem tudnak az előadást megtartani.

Vettem egy skatulya gyufát, boldogan kirohantam a trafikból. Az apósa, a mosóné, a gyógyszerészék is elmennek, az orvos már megváltotta a páholját, a postások is mind ott lesznek, mondtam. Akkor Mátyás te milliomos leszel és ha belenézél majd a tükörbe, elérted vágyadat, egy boldog embert fogsz látni — önmagadat.

Feld Mátyás.

Még aznap sikerült megszerezni az összes Veres Miklóstól érkezett leveleket. Az aradi ismerősöknel érdeklődve, megtudta, hogy

a rablógyilkos többször járt Aradon, ahol hatalmas orgiákat rendezett s szinte szórta a pénzt.

Veres bátyjának kihallgatása után a bucuresti-i rendőrség érintkezésbe lépett a kétegyházi rendőrséggel, amelytől megtudta, hogy Veres Miklós egy jólmenő autóbuszvállalat tulajdonosa és az egyik autóbust, amely Kétegyháza és a román határ között közlekedik, maga vezeti. A rendőrség megbízásából Haralamb komiszár most Kétegyházára utazik, letartóztatja a megszökött rablógyilkost, majd a budapesti követség útján kéri Veres Miklós kiadatását.

képes szervezetet kell megmenteni, de nem bajlandó oxigént pazarolni a munkákra. A kormány a gépiparnál 350 millió megrendelést tett a vasut számára és a hajógyáraknál 500 millió megrendelést a flotta számára. Hamarosan intézkedni fognak az 1928 évi eladatlan horielesleg értékesítése ügyében is.

Közgazdaság.

— Szombaton lejár az adóvallomások határideje. Köztudomásu, hogy a pénzügyminisztérium a múlt hónap utolsó napján megérkezett rendeletével, nyolc nappal meghosszabbította az adóvallomási izek benyújtásának határidejét. Ma újabb rendelet érkezett az aradi pénzügyigazgatósághoz, a pénzügyminisztériumtól, amelyben figyelmezteti az illetékeseket, hogy a vallomások benyújtásának határidejét többé nem fogják meghosszabbítani és így annak terminusa február 8-án, szombaton délután 6 órakor lejár. A pénzügyminisztérium mai rendeletében arra is utasította a pénzügyigazgatóságot, hogy azok ellen, akik nem nyújtják be idejében vallomásukat, a legszigorubban járjanak el és a törvény ide vonatkozó paragrafusait minden irgalom nélkül alkalmazzák. A pénzügyigazgatóság tehát felszólítja az adófizetőket, hogy mindazok, akik nem tették eddig vallomást, szombaton estig okvetlenül nyújtsák be adóvallomásukat, mert ellenkező esetben igen szigorú büntetésben fognak részesülni.

— A Magyar Vasuti Forgalmi R.-T. — mint azt Budapestről jelentik — az európa-szerre dülő gazdasági krízis dacára, figyelemreméltó eredményeket mutatott fel az elmúlt esztendőről. A Magyar Vasuti Forgalmi R.-T., a mindjobban növekvő kocsisükséglet folytán, erős tempóban bővítette ki kocsiparkját, különösen a franciaországi leányvállalatnál. Az elmúlt esztendőben a magyar vaggongyáraknál több, mint 260 darab speciális vaggont rendelt. Lengyelországi vállalata is eredményesen zárta le az elmúlt üzletévet. Egy Krakóból kiinduló vasutvonalat vásárolt a Vasutforgalmi s ezzel kapcsolatban új tárokt- és javítóműhelyt létesít Lengyelországban. A Vasutforgalmi osztalékai évek óta erősen emelkedő tendenciát mutatnak. 1926-ban 8 százalék, 1927-ben 10 százalék és 1929-ben 12 százalék osztalékot fizetett. Február hó közepén igazgatósági ülést tart, melyen elhatározzák, hogy mely mértékben emelik tovább a dividendát.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lej vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbeléggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Ajánlatok jelzés levelek továbbítására megfelelő postabérlővel csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS urileány papír, bazar vagy cukorka üzletbe kiszolgálói állást esetleg egy jobb Izraelita házba mint kulcsárnő ajánlkozik. Választ „Jön a tavasz” jelisére az Aradi Közlöny kiadójaiba kér. 541

PERFEKT szakácsnő ajánlkozik. Címre Vargáné, volt Magyar-ucca 9. 557

Szakértő üzletvezetőt,

ki óvadékkal rendelkezik, azonnali belépésre keres a **Munkások és Tisztviselők Szövetkezete** Boros Beni-tér. Írásbeli ajánlatok eddigi működés és referencia megjelölésével kértnek.

LAKÁS.

FÖTÉREN kétszobából álló helyiség azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

KÉT szoba, konyha 1-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

KÉTSZOBÁS uccal lakás 1-re kiadó. Calea Saguna No. 57 (volt Választó-u.)

FÖTÉREN első emeleti három nagy szobából és előszobából álló helyiség, mely főleg üzleti célokra (irodának, divatszalonnak, szabóüzletnek stb.) rendkívül alkalmas, azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban

Kiadók

május 1-re 2-3 szobás lakások. Azonnalra kiadó 2 üzlethelyiség és 2 szobás mellékhelyiségekkel álló lakás. Értekezben a háztulajdonosnál, Hunyadi-ucca 1., Stern Lőpét. 531

Kiadó

négyszobás, fürdőszobás, konyha lakás éléskamrával és pincével május elsejére a Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) sarkánál. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

VETEL ÉSELADÁS.

FUTÓ ÉS PERZSASZÖNYEGEK. forgatható könyvszekrény, festmények, plüsch és selyem függönyök, storeok, dupla ágyterítő, Biedermeier szalónok, antik zenélőóra, antik asztalok, börgarnitúra, zongorák, álló villanylámpa, nyest és skunks bőrök, vitrinek, komódok, sezlon, komplett szobaberendezések, női bundák, hintaszék stb. stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad. Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

ELADÓ félláron 3. vasú International traktor eke. Sztarek, Macea Jud. Arad.

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 100

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező, kelmeiesző és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cím az Aradi Közlöny kiadóiban.

Primăria Municipiului Arad.

Nr. 37.805—1929.

PUBLICATIUNE.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru furnizarea cantității de 350 vaogane lemne de foc despicate (esență carpen, cer și fag) necesare Municipiului pentru iarna anului 1930—1931. **În ziua de 17 Martie 1930, ora 10 a. m. se va ține în biroul Serviciului economic (Primăria Camera Nr. 104) licitațiune publică cu oferte închise și sigilate pe lângă observarea formalităților prevăzute de Art. 88—110 a legii con-tabilității publice.**

Deodată cu oferta se va înainta Comisiunii de licitații garanța de 10% în numărar sau hârtii de valoare garantate de Stat.

Caetul de sarcini se poate vedea în fiecare zi de lucru sub orele de serviciu în Camera Nr. 104.

Arad, la 30. Ianuarie 1930. 553

Primăria Municipiului Arad.

SURGÖSEN KERESÉK megbízóim részére komplett szép uriszobát, perzsa és gyári ebédő összekötő és futó szőnyegetek, antik butorokat, gardero szekrényeket, könyvszekrényeket, dísz tárgyakat, különböző antik tárgyakat stb. SALGÓNÉ bizományi üzlete Arad, Strada Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 100

ÜRES FESTEKES HORDÓK eladó. — Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1454

NAGYMENNYISÉGU PLEHPANT eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1151

MACULATURA PAPIR 5 kilogramm esomagokban olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

INGATLAN

HÁZTELEK eladó Óvartéren, Érdeklődni benzín-kutnál Óvartéren. 556

5" és 7" hosszú, száraz TÖLGYSZÖLŐKARO
vagon-tételben jutányos áron kapható „Patria” s „Ferastraul Aradan” S. A. R. **pentru Exploatarea Lemnelor,** Arad, Calea Radnei No. 18 20. Telefonszámok: 6, 6-52 és 7-11. 582

SZÜLŐK!!!
gondoljatok gyermekeitekre!
Híres orvosok tudományos tapasztalatai szerint a túltengő hústáplálék ártalmas a gyermekekre. Vegyetek példát a nyugati kultúrnépektől és tápláljátok őket hálal.
„KALLA” aranyárgára füstölt
óriásbücklingjei
utólérhetetlenek vitamin-tartalomban, tehát a legelőcsőbb táplálék. Még ma tegyetek egy próbát és állandó fogyasztók maradtok. Mindenütt kaphatók!
Sürgőnyeim: „KALLA”.
„KALLA”
Halkonservgyár, Timișoara.
Viszonteladók sziveskedjenek hozzánk, vagy képviselőteinkhez fordulni.

HUNGARIA
Nagyszállóda
BUDAPEST,
a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távíratcím: „HUNGARIOTEL”.

Regatul României.
Prefectura Județului Arad.
Serviciul Administrativ.
No. 3870—1930.

CONCURS.

Noi, Prefectul Județului Arad, Publicăm concurs pentru îndeplinirea postului vacant de secretar general al Județului Arad, retribuit cu: 1) salariul de bază lej 1800 lunar și accesorii, 2) cheltuieli de deplasare prevăzută în buget, 3) onorar pentru redactarea Monitorului Județean.

La acest post pot reflecta candidații cari intrunesc condițiunile prevăzute la art. 260 din Legea pentru Organizarea Administrației Locale, adică să fi trecut examenul de capacitate, să aibă un titlu universitar, de preferință Licență în drept și să fi ocupat timp de 3 ani cel puțin gradul de șef de serviciu și cele prevăzute în art. 5 din Regulamentul Legei Statutului funcționarilor publici.

La cereri se vor anexa, conform art. 7 din Regulamentul citat, actul de naștere, actul de naționalitate, certificatul dela primăria comunală de domiciliu, că n-a suferit de vre-o condamnare infamantă și nu este pus sub urmărire, certificat medical, actul de studiu, certificatul militar și declarație de limbele ce cunoaște.

Cei cari ocupă funcțiuni publice, ne vor înainta cererile prin autoritatea unde funcționează.

Cererile ni se vor înainta până la data de 21. Februarie a. c. inclusive, 1930, luna Februar, ziua 5. 551

— Prefect Seful Serv. Admin.
Dr. Marșieu, Dr. Nichin.

Regatul României.
Prefectura Județului Arad.
Serviciul Administrativ.
No. 3871—1930.

CONCURS.

Noi, Prefectul Județului Arad, Publicăm concurs pentru îndeplinirea postului vacant de șef al serviciului Administrativ de la Prefectura Județului Arad, retribuit cu salariul de bază lej 1800 lunar și accesorii.

La acest post pot reflecta candidații cari intrunesc condițiunile prevăzute la art. 133 alineat 3 din Legea pentru organizarea administrației locale și cele prevăzute în art. 5 din Regulamentul Legei Statutului funcționarilor publici.

La cereri se vor anexa, conform art. 7 din Regulamentul citat, actul de naștere, actul de naționalitate, certificatul dela primăria comunală de domiciliu, că n-a suferit de vre-o condamnare infamantă și nu este pus sub urmărire, certificat medical, actul de studiu, certificatul militar și declarație de limbele ce cunoaște.

Cei cari ocupă funcțiuni publice se vor înainta cererile prin autoritatea unde funcționează.

Cererile ni se vor înainta până la data de 21. Februarie a. c. inclusive, 1930, luna Februar, ziua 5.

Prefect: Seful Serv. Admin.
Dr. Marșieu, Dr. Nichin.

Hirdessen a 45 éve fennálló „Aradi Közlöny”-ben